Tizenkilenczedik évfolyam. 105. szám. Kolozsvárt, kedd, május 10. 1898.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK“ előfizetési dija:
Egész évre 16 frt v. 32 korona. | Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP. Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklam sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.
Hivatalos közlemények sora: 5 forint.
Nyilttéri czikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

A kiegyezés.

Mióta a kormány beterjesztő a kiegyezési javaslatokat, sürün vettetik fel a kérdés: lesz-e kiegyezés? Mielőtt e kérdésre felelnénk, a beterjesztett javaslatokat olvasva, legjobb megoldás az lenne, ha az osztrákok annyira hajba kapnának, hogy a kiegyezési javaslat ne tudna ott letárgyalódni.

A kiegyezésben biztositva van nekik a vámközösség s benne Magyarország gyarmati kiaknázása. Megmaradnak a régi, nagy védvámos tarifák és kiknek megfelelően fogják megujitani a külfölddel kötött szerződések lejártával.

Az is szégyenletes e beterjesztett javaslatokban, hogy a magyar államvasutak díjszedési tarifáinak szabadságáról a magyar kormány lemond s ezzel mind a magyar gazdasági termények, mind a keletkező gyárak versenyképességét leköti és Ausztria hozzájárulásától teszi függővé, pedig éppen ezért váltottuk meg oly drágán az osztrák társulatoktól vasutainkat s államosítottuk az egész országban, hogy önálló gazdasági politikánknak hatalmas tényezőjét nyerjük a vasuti szállitásban a vámközösségen belül, érdekeink védelmére.

A kormánypárti lapok a javaslat előnyét abban találják fel: hogy ime fel van zudulva az osztrák közvélemény a rájuk nézve nem legelőnyösebb kiegyezési javaslatokért. Ez bal hiedelem, ők csakis két intézkedésen vannak megbotránkozva, az egyik a mi zsebünkre, a másik az övékére megy. Az első, a miért följajdulnak, az hogy a fogyasztási adókban megszünteti Magyarország károsodását, tudniilik azt, hogy az osztrák kincstár jogtalanul három—négy millió adót szedett oly czikkek után, melyeket Magyarországon fogyasztottak. Kapzsiságuk annyira megy, hogy e jogtalan gyakorlat eleste miatt, egészen fel vannak háborodva.

A másik ok, a mi kétségbeesésüket előidézte — és hozzá tesszük mélán — a czukor, petroleum, sör és szes nagy adóemelése. Ezzel az uj teherrel a kiegyezés nekik elviselhetetlennek tetszik s azt mi magyar adófizetők meghisszük. Mi már most is roskadunk, kvóta emelés nélkül, mert nem birjuk a nagy adót fizetni s ha az osztrákok e czimen opponálnak, rossz néven tőlük nem vehetni, bár mi is ellenkezhetnénk az adóemelés ellen.

Magyarország ma már oda jutott, hogy a birtokváltozások száma 1896-ben — a statisztikai hivatal legujabb megjelent évkönyve szerint — nem kevesebb, mint 407 ezer volt. Az előbbi évekhez mérten 1896-ban ugy a szerződések, valamint az árverések folytán gazdát cserélő birtokoknak száma nőtt. Amazoké meghaladta a 317 ezeret, emezeké pedig 15.012 volt.

Ezek a számok szigoru birói az évek óta üzött tehetetlen közgazdasági politikának. Igaz ugyan, hogy nem csupán mezőgazdasági ingatlanokra vonatkoznak, de azt sem szabad feledni, hogy a magyar földbirtok tetemes része meg van kötve, ugy hogy a fenti számok csakis a szabad birtok mozgalmát mutatják. Ez fenyegető jellegüket nagy mertékben növeli. Az összes birtok változások száma 1885-ben nem tett ki annyit, a mennyit a millenáris évben csupán szerződések alapján más tulajdonosra irtak át. Az emelkedés tizenkét év alatt meghaladja a százezeret.

Gonoszul állunk a megterhelés tekintetében is. Az adósságok lavinaszerü növekedése éppen nem akadt meg, bekebelezett tehertöbblet 1895-ben 115 millió, 1896-ban pedig 117 millió frt volt. Igy van ez jóformán évek sora óta.

Bármit mondjanak is a merkantil tollak, ez olyan állapot, mely a legnagyobb veszedelem csiráit hordja magában, 15—16 ezer birtok elárverezése évenként, szomoru kommentár ahoz az állításhoz: boldog a magyar s az a több, mint száz millióra rugó uj teher, mely évről-évre a birtokra száll, végképpen tönkre teszi.

Az iparral meg ugy állunk, hogy a beözönlő osztrák iparral képtelen a hazai megküzdeni. Iparosaink egyremásra adják be a kulcsot, avagy nyomorognak. S a kormány e bajokon azzal akar segiteni, hogy továbbra is leköti közgazdaságunkat, iparunkat az osztrákoknak, a helyett, hogy élne törvényadta jogával, és berendezné az önálló közgazdaságot. Most volna az alkalom, midőn az osztrákok hajba kaptak s nem akarnak velünk sem szerződni, az előterjesztett javaslatokkal megint ki leszünk tiz évre szolgáltatva Ausztriának.

A mért ott tul lármáznak ellenünk, azért ne szunnyadjon a közvélemény, mert az utolsó perczben egygyet gondolhatnak tul, s megkötik gyámoltalan kormányunkkal a paktumot, a mely egy azzal, hogy a szabadelvü párt is elfogadja a beterjesztett kiegyezési javaslatokat. Az osztrákok könnyen nem engednek karmamaik közül ki minket, és igy gyülöletüket félre téve, a melylyel ellenünk és egymással vannak, készek lesznek bele menni a kiegyezési javaslatok tárgyalásába. S ha egyszer ez bekövetkezik, akkor Bánffy az udvaroncz és csatlósai keresztül hajtják a kiegyezési javaslatokat.

Mi tehát arra a sürün felvetett kérdésre: lesz-e az osztrák viszályok miatt a kiegyezésből valami? Határozott nemmel alig felelhetünk. A telhetetlen gyomru osztrák a zseb iránt mindig finom érzékkel birt, kötve kell hinni a rókának s e folytán ne tétlenkedjünk, hanem mozduljon meg az ország független eleme és követelje a kiegyezési javaslatok sutbadobását; követelje az ország önrendelkezési jogát vissza, mert egyedül az önálló vámterület és a külön jegybank alapján rendezhetjük Magyarország pénzügyét, közgazdaságát, iparát és e folytán polgárainak jólétét igy biztosithatjuk.

Politikai hirek.

A közös költségvetés. A monarkia közös miniszterei által a delegácziók elé terjesztett közös költségvetés nagyjában megegyezik más évek közös előterjesztéseivel. A katonai kiadások, mind a rendesek, mind a rendkivüliek, a hadseregnél és a haditengerészetnél most is emelkednek, mint minden esztendőben. Uj mozzanat az idei költségvetésben az, hogy a közös hadügyminiszter **harmincz millió pót-hitelt** kér a tavalyi tulkiadások fedezésére, a miből Magyarországra a mai kvóta szerint kilencz millió forint esik. A haditengerészetnél közel hat millió rendkivüli szükséglet — mutatkozik, a mibe beszámitódik egy 8000 tonnás csatahajó költségének első részlete is.

Az összes rendes szükséglet 147,324.488 forint, a rendkivüli 17,053.894 forint, az — összes közös szükséglet tehát 164,378.372 forintot tesz.

Az óbudai választás. A budapesti III. ker. Stern József dr. elnöklése alatt tartott nagygyülésén jelöltnek Vészi József publicziszt kiáltotta ki. Vészit küldöttség hivta meg a nagygyülésre, a melyen kijelentette, hogy a jelöltséget pártonkivüli programmal elfogadja. A választók nagy lelkesültséggel fogadták ezt a kijelentést. Vészi csütörtökön este fél 7 órakor mondja el programbeszédét. Ellenjelöltje Országh Sándor, a ki kormánypárti. Mindkét jelölt mellett a választók nagy száma csoportosul.

A börze püspöke.

Szász Domokos református püspökkel, mióta a szállitási vállalat részvényeit rásozta az egyházkerület nyakára s arról a leplet lerántottuk, még folyton foglalkozik nem csak a fővárosi sajtó, hanem most már országszerte az egész vidéki sajtó is s egyhanguan elitélik a püspök ur börze manipulácziói t.

Az „Egyetértés“ tegnapi száma szintén foglalkozik a püspök urral. A többek közt igy:

„Non olet“ — nem büdös. Tudniillik a pénz. Igy mondotta Septimius Severus ő felsége, a ki ezer és hétszáz esztendővel ezelőtt a római birodalom felett uralkodott.

De már a fia, Antonius, kit tarka-barka hadi öltönye után közönségesen Caracalla nak neveztek, bátorkodott más véleményen lenni. — Ő ugy gondolkodott, hogy a pénznek is szaga van, ha piszkos forrásból eredt. Azért határozottan rosszalni bátorkodott atyjának a tényét, ki az árnyékszékre is adót vetett.

Pedig ennek a Caracallának az erkölcsi érzéke nem volt valami tulfinom. Tudjuk például, hogy a saját testvérét, Getát, anyjának az ölében szurta keresztül, mialatt megvérezte az anyja kezét is s a kardot, a melylyel a tettet elkövette, felfüggesztette áldozatjelül a templom oltárára. (Mert buzgó templomlátogató volt ő felsége.) Azt is tudjuk, hogy egyszerre két unokanővérével folytatott szerelmi viszonyt, (de a kik nem adtak neki kizárólagos jogokat.) Mégis feltámadt az erkölcsi érzéke, ha nem tiszta forrásból meritették a pénzt.

*

A mi korunk a Septimius Severus felfogását követi.

Ime például az erdélyi református püspök, Szász Domokos a börzén gyümölcsözteti a kezére bizott egyházi pénzeket.

Világszerte megindult a mozgalom a börze-üzletek ellen. Sokan korlátolni akarják azokat, vannak olyanok is, a kik el akarnák törülni az egész börzét. Valamenynyiöket a morális érzés vezeti. A közerkölcsbe ütköző dolognak tartják, hogy a börzén egyesek kizsákmányolhassanak másokat. Munka és fáradság nélkül százezreket, vagy milliókat szerezzenek a mások vagyonának rovására. Mert e szempontból a börze erkölcsi alapja csak olyanforma, mint a kártyajátéké. Azzal a különbséggel, hogy a börze az állam különös pártfogásában részesül, mig a nyilvános kártyaházat csakis a monakói fejedelemségben türik.

És a püspök ur az egyházi pénzekkel játszik a börzén. Ha nyer, az egyháznak van belőle haszna, ha veszit, az egyház látja kárát. Körülbelül ilyen jogosultsággal ferblizhetne is a püspök ur magas pénzben az egyház rovására, beszállitván természetesen a nyereséget az egyház pénztárába.

*

A püspök urnak eddig szerencséje volt. Nyert a börzén. Tetemesebb összegekkel megszaporitotta egyháza vagyonát. Mert hát a jó isten szereti az ő buzgó szolgáit.

De most a sors a püspök ur ellen fordolt. Állitólag több mint százezer forinttal kárositotta meg az egyházat.

És ez hát természetes folyománya a börzejátéknak. Nyerni is kell, veszteni is lehet. Mindenki ki van annak téve, a ki a börzén vagy a kártyán játszik. Tönkre is mehet a hazardjátékos. Ha az illetőt Horovitz-nak hivják, ugy beugrik a Dunába. De hát mi történik akkor, ha az illetőt Református Egyháznak hivják? Az nem szaladhat neki a Dunának: nem is szabad, hogy neki-szaladjon.

Jó volna, ha ezt meggondolná a püspök ur!

*

Aztán megszivlelhetne Szász Domokos ur egy másik körülményt is.

A református egyház vagyona egyes hitbuzgó hivek áldozatkészségéből gyült együvé. Azok az adakozók egyházuk felsegélésére hagyományozták összegeiket s azzal a tudattal hunyták le szemeiket, hogy az ő pénzük hitsorsosaik buzgalmát fogja élesztení örökkön örökké. Nem kell félni tőle, nem fognak fölkelni az adakozók a sirból, hogy visszakövetelják a püspök urtól azt a pénzt, a mit elveszitett a börzén. Hiszen nyert is előbb s talán többet is, mint a mennyit most elveszitett.

De hát mit fognak szólni azok, a kik ma élnek és a kik látják a történteket?

Nem-e fog még jobban megcsappanni azoknak az áldozatkészsége? Nem-e fognak ugy gondolkodni, mi bizony nem hagyunk az egyházra semmit, mert eltalálja börzézni végkép a jövő század valamelyik püspöke, a ki talán még amugyabban fog játszani, mint Szász Domokos.

*

A B. H. máj. 7-ik számában azt irja Szász Domokos, hogy a kolozsvári „Ellenzék“ s a „Magyarország“ czikkeire nem szokott reflektálni, mert nyilvánvaló, hogy „azokba“ személye elleni gyülölködés hangja beszél s tendencziozus s rosszakaratu czikkeik czáfoatra nem érdemesek“.

Ajánljuk olvasóinknak, olvassák el figyelemmel az április 30-án megjelent, lapunkban foglalt közleményt. Hisszük, hogy annak tárgyilagos hangja, tényeken alapuló, megczáfolni nem tudott tételei, valamint a püspök személyével szemben használt kiméletes modora mindenkit meggyőz arról, hogy az „Ellenzék“-e vagy pedig a püspök tér-e le arról az utról, melyet az igazság ösvényének ismernek?

Vidék.

Szászváros, máj. 6.

A szászvárosi ev. ref. Kun-kollegium tanárai és növendékei Algyógyon.

Az erdélyrészi magyarság életében oly nagy érdemeket szerzett emberbarátnak, gr. Kun Kocsárdnak emlékéről van szó. A szászvárosi ev. ref. Kun-kollegium, nagy patronusának névünnepét minden év május 5-én szünnappal szokta megünnepelni. Ez évben azonban igen szép, s a mellett a tanügy szempontjából is nagyon figyelemre méltó határozatot hozott e névünnepre vonatkozó-

AZ „ELLENZEK“ TÁRCZÁJA.

1898. Május 10.

Az asszony bosszuja.

— Angol regény. —

Az ANGELA szerzőjétől.

Forditotta: **Amica.**

IX.

(Folytatás.) (26)

— Jó, jó, én nem bánom, csak légy a feleségem.

Ma este eljösz velem a sátorunkba?

— Igen; de előbb —

Közelebb huzódott hozzá és valamit sugott a fülébe.

— Milyen leány vagy! — kiáltá Mat, az elragadtatás hangján.

— Adok nekik valamit, a miről megemlékezzenek reám! — mormogta a leány vadul.

Ezután halkan beszéltek és czigány nyelven, mig mind a ketten és együtt távoztak, és a sötétségben eltüntek.

Az eső, mely egész nap fenyegette őket, nem eredt meg. Erös szél támadt és élesen sivitott Kenwith körül. Oxenam ur a csarnokban a lobogó tüz előtt levő karos székében szunyokált, az ősz beálltával ez volt az első tüz. Hugó a Molly labainál feküdt, fejét a leány térdeihez hajtva; Rikhárd a saját szobájába ment és Harry még nem tért vissza Roxhamból.

— Remélem, hogy Éva nincsen künt ebben a rosz időben, mondá Molly, a mint a szél az ablakokat megrázta, és kisértetiesen bugva és fütyölve zugott a ház körül. Viharos éjszakánk lesz. Ki tudja, hát ha e nehéz időben künt van!

— Épen esik! jegyzé meg Oxenam ur, az Éva nevének az említésére felébredve. Szükségtelen, hogy te aggódj miatta. Az egyik cselédemtől hallottam ma este, hogy a Spinney erdőben egy czigány karaván ütötte fel a sátrát. Bizonyosan azokhoz ment a hitvány teremtés! Ha az én ajtomon zörgetne, én nem eresztenék be!

— Nem, ő nem fog többé ebbe a házba belépni, mondá Hugó, kevesebb hevességgel, mint az atyja, de éppen olyan határozottsággal.

Mollyt korán küldötték feküdni, attól tartottak, hogy a kiállott rémület után az idegei nagyobb rázkódást szenvedtek, mint a hogy a maga gondolta.

De az álom rettenetes álmokat hozott a leánynak. Mindig tátongó mélységekbe esett, és riadva ébredt fel. Egy idő mulva felkelt az ágyából, felöltözött, gyertyát gyujtott, és olvasni kezdett. Harry egy órával azelőtt botorkázott fel a lépcsőkön, és a ház csendes volt. De Molly nem tudott olvasni; a napi események izgalma és boldogsága tulságosan sok volt az idegeinek. A könyv a térdeire esett, és gondolatai Hugóhoz röpültek. A jövőjére vonatkozólag nem voltak aggodalmai.

A Kenwithben való élet boldogságának a derüjét egy felleg sem homályositotta, ámbár Harry részeges ember volt, és a nagybátyja egy könnyelmü, vig czimbora.

Ő mind a kettőt szerette, gyarlóságaik daczára; és ha nem szerette volna is, Hugóért az ő rokonait szivesen eltürte volna. Tehát, rózsa szin üvegen át nézett, boldog életet látott maga előtt, és mig szemeit ezek a fényes viziók kápráztatták, nem tudott sem olvasni sem aludni.

Molly félig felöltözve az ágyára vetette magát, és fájó karjai és csuklója daczára a jövőről gondolkozva, mosolyogva feküdt a sötétségben.

Későbben felült, füst szagot érzett a szobában. Kinyitotta az ajtót, és kiment a folyosóra. Künt még erösebb volt az a szag. Hogy megtudja, hogy honnét jön, félig lement a lépcsőkön. A csarnokból sürü füst felleg szállt feléje. Égett a ház!

— Ted bátyám, Hugó, Harry, ég a ház! kiáltá a bátyja szobájához szaladva és az ajtót verve.

— Mi az? kérdé egy álmos hang.

— Tüz van! Ég a ház!

— Mi a menykő! volt a válasz.

Hallotta a bátyját az ágyból kiszökni és a ruháit keresni. Ekkor vissza szaladt a szobájába, hogy jobban felöltözzék. — Már hallotta Hugót a Harry ajtaja előtt kiáltani és a bátyja futott le a lépcsőkön, de onnét köhögve és fuldokolva vissza verte a füst.

— Hugó, az asszonyokat segitsd ki a házból! kiáltotta a fiának.

— Egy melegebb kabátot végy magadra, mondta Hugó Mollynak, és hozz egy shált magaddal; az éjszaka hideg.

Megfogta a leányt, a mint beszélt és félig az ölében vive, lesietett vele a lépcsőkön.

Nem várakozott, hogy Molly teljesitse, a mit ő mondott. A csarnok tele volt füsttel, apró tüz lángok nyaldosták és terjedtek a régi tölgyfa oszlopokon. Lihegve és fuldokolva utat törtek maguknak az ajtóig, a melynek a kinyitása uj füst gomolyag tömeget küldött fel a lépcsőkön, s a léghuzam által a lángokat még jobban élesztette.

— Menj az istállóba, mondá Hugó; — végre az eső megeredt. Szentséges Egek! az istállók is égnek.

A mint beszélt, fényes láng csapott ki az istállók ablakain.

— Molly, eltudsz Willisnéhez menni? Nekem itt kell maradni, hogy a cseledeket és a lovakat megmentsem; édes, nem mehetek veled.

— Itt maradok, mondá Molly.

— Ugy hát állj ide, ezen fa alá. De egészen átázol. Itt kell, hogy hagyjalak, hogy a cselédeket kihozzam.

Elszakitotta magát a leánytól, és vissza szaladt a csarnokba. Már a szalon ablakaiból lángok csaptak ki, és látszott, hogy az épületnek az az oldala nem sokára egészen lángban áll. A hosszu aszály következtében az épület olyan száraz volt, mint a tapló, és ugy égett, mint a pozdorja. A megijedt lovak nyeritése az istállókban, a lovászok hangja, amint a félelemtől megvadult állatokat helyükből ki próbálták vezetni, az égő gerendák recsegése és ropogása, a magasra csapó lángok, melyeknek fénye megvilágitotta a házat, szeszélyes fényt vetve a pázsitra és a fákra, egy nehéz álomban látott viziónak tünt fel Molly előtt.

Hugó az égő házban volt; szintén ott voltak a nagy bátyja, Harry, és egy fél tuczczet cseléd. De ő Hugón kivül alig gondolt a többire.

Kevés idő mulva, de a mi egy örökkévalóságnak tetszett Molly előtt, siető alakok gyültek a ház körül; ezek a cselédek voltak, és Oxenam ur, a kik a ház hátulsó bejáratán menekültek meg.

— Molly, te rögtön a Willisné kottágeába menj; Márta elkisér — ez a Hugó kivánsága, — mondá Oxenam ur.

— Hol van Hugó? kérdé Molly aggályosan.

— Jön ő is; neki Harryt az ágyból kellett kivonszolni. Kenwithnek vége. Nincs esély, hogy meg lehessen menteni, legalább ezt a szárnyat. Az a Jezabel tönkre tette. Megesküszöm reá, hogy ő gyujtotta fel a házat és az istállókat! Megyek, hogy a szegény állatokat lássam. Te pedig édesem, menj Mártával Willisnéhez.

A Squire elsietett, de Molly nem mozdult, a félig öltözött cselédeket elküldte, midőn azok kérték, hogy menjen velük.

A ház lángban állott; mezők, fák és a kapu vörös fényben látszottak, és az égnek a lángok visszasugárzásától narancs szinü fénye volt. Nehéz esőcseppek kezdtek hullani, és a szél megszünt a fergeteg előtt.

— Molly, nem mentél el? — kiáltá Hugó, a mint a ház elibe jött, Harryt magával vonszolva.

— Nem; nem megyek addig, mig te velem nem jössz.

Hugó látva, hogy hiába évelődne, azt mondá —

— Ugy hát reád bizom Harryt; ő rosz állapotban van — szinte megfulladva és égési sebekkel boritva.

Maga Hugó sem menekült sértetlenül; a szemöldöke és a szempillái le voltak perzselve, és az arcza fekete volt a füsttől.

— Hugó, ügyelj magadra! Ugy-e nem leszel vakmerő? — lihegte Molly az ifju után szaladva, a mint az az istállók felé ment.

Hugó lehajolt hozzá és megcsókolta.

Az a csók biztositotta Mollyt, hogy ő érte vigyázni fog magára, és ő boldogabb érzéssel tért vissza Harryhoz.

Harry nehezen lélegzelt, behunyt szemekkel feküdt a földön. Molly egy meleg kendővel próbálta betakarni, de Harry nyögött, midőn hozzáért, és olyan fájdalomban látszott lenni, hogy nem merte többé háborgatni.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lag a Kun-kollegium hazafias tanári kara. Elhatározta u. i., hogy ez évben Kocsárd napját az algyógyi földmives iskola tanári karával és növendékeivel együtt ünnepli meg, s a kollegium ifjuságát is kiviszi a nagy gróf sirjához: hadd tegye intensivebbé az ifjuság szivében is a feledhetetlen patronus iránti kegyeletet és hálát.

Folyó hó 5-én mintegy 300 ifju vonult ki Algyógyra, az összes tanárok kiséretében, hol a földmives iskola tanári kara s növendékei fogadták nagy vendégszeretettel. Délelőtt 11 órakor vonult ki a két intézet gr. Kun Kocsárd sziklasirjához, hol Vitus Lajos, kollegiumi tanár tartott a nagy patronus emlékéhez méltó, s az ifjuságra nézve tanulságos, szép szónoklatot.

A kollegiumi dalkar éneke után pedig Budaházi Kálmán — a földmives iskola ifju tanára — helyezett szép koszorut a gróf sziklasirjának ajtajára. Ismét a dalkar énekelt, minek elhangzása után Simon Ferencz gymn. igazgató mondott lendületes szép bucsubeszédet a nagy patronus szelleméhez intézve. Innen visszatérve a vendéglátó intézetbe, megebédelt az ünneplő ifjuság és tanári kar, majd a mintaszerüen berendezett földmives iskola helyiségeit megtekintvén, este 5 órakor indult haza a „muzsa-sereg“.

Ha tekintetbe vesszük Szászváros és Algyógy nemzetiség tekintetében exponált voltát, s ha látjuk, hogy e két intézet tanári kara, mint igyekszik felhasználni minden alkalmat, melylyel növendékeiben a nemzet nagyjai iránt való hálát és kegyeletet ébren tarthatja és egyuttal a magyar nemzeti eszmét is kifejezésre igyekszik juttatni e külömböző nemzetiségekkel megrakott vidéken: csak köszönetünket fejezhetjük ki e két — hivatását mélyen érző tanári karnak. Csak előre, tovább ez uton! A siker el nem maradhat!

K. L.

Nemzeti szövetség.

Az országos nemzeti szövetség kezdeményezése folytán mult évi deczember 17-én, mint az a helyi lapokban ismertetve volt, a kolozsvári nemzeti szövetség megalakulhatása érdekében szervező ülést tartott, melyen ezen a társadalmi egységet és rendet zavaró okoknak és hatásainak megszüntetését czélzó intézmény létesithetése érdekében a szervező bizottság is megalakult. Daczára annak, hogy ezen szervező bizottság tagjaiul a kolozsvári társadalomnak legkiválóbb férfiai választatlak meg, minden munkálkodás mellett is a kolozsvári nemzeti szövetségbe oly kevés tag iratkozott ez ideig be, hogy azok száma alig haladja meg a 70-et.

Hogy a szövetség tagjainak száma ily lassan gyarapodik, annak okát az képezi, hogy sokan kétségben vannak az iránt, hogy a nemzeti szövetség nem rivalisa-e az erdélyi közmüvelődési egyesületnek? Erre vonatkozólag idézzük néhai Péchy Tamásnak, az országos nemzeti szövetség volt elnökének szavait: „Az országos nemzeti szövetség nem szorosan vett kultur-egyesület, nem is akar azoknak versenytársa lenni, de még ha az lenne is, ámbár azoknak munkálkodását van hivatva teljesen eredményessé tenni, akkor is lelkesedéssel kell felkarolni és hatalmassá tenni minden magyar embernek, hisz bármilyen versengésből is nem az egyesületek valamelyike, hanem a haza kerül ki győztesen.“

A kolozsvári nemzeti szövetség és közjólét, mint az országos nemzeti szövetség által kezdeményezett valamennyi helyi nemzeti szövetség nem szorosan vett kultur-egyesület, hanem az oly egyesület, mely a társadalmi egységet és rendet zavaró okok s hivatásainak legyőzésén emberséges és hazafias gondolkodást és érzést terjesztő, a napi és pártpolitikáról, vallás-nemzetiségi és osztálykülömbséget független szervezet utján kiván működni.

Kiválóan fontos, hogy Kolozsvárt, Erdély fővárosában a nemzeti szövetség megalakuljon, mert sok helye van Erdélynek, melyben a magyar nemzeti kultura és államesszme fejlesztése sürgös szükséget képez, s ezek a követendő példát csakis Kolozsvártól várhatják, mely város a nemzeti kultura és hazafiasság terén mindenkor a legnagyobb lelkesedéssel, s a legtöbb eredménynyel járt elől.

Felkérjük tehát a nagyközönséget, hogy mennél számosabban iratkozzanak be a kolozsvári nemzeti szövetség tagjaiul. Működő tagok évi 8 koronát, a rendes tagok évi egy koronát fizetnek tagsági dijban. Beiratkozni lehet a szervező bizottsági tag uraknál és dr. Pavlik Sándor vármegyei aljegyzőnél (Kolozsvár, vármegyeház).

A kolozsvári nemzeti szövetség szervező bizottsága nevében

Gróf Lázár István a kolozsvári nemzeti szövetség szervező bizottságának elnöke.

Dr. Pavlik Sándor a kolozsvári nemzeti szövetség szervező bizottságának titkára.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 10.

— **A regálebérletek megszüntetése.** A fogyasztási adók jövedelmének bérlet utján való biztositása ez év végén az ország minden részében feltétlenül — megszünik s a regálebérleteket semmi szin alatt sem fogják megujitani. A pénzügyminiszternek ezzel az elhatározásával, — melyet egyébként már ismételten jelzett a kormány — a regálebérlői foglalkozás Magyarországon végleg megszünik s az a körülbelül 10-ezernyi ember, a ki ma még ezzel az üzlettel foglalkozik, más keresethez fog látni.

— **Meghivó.** Az EKE. f. hó 19-én d. e. 11 órakor a titkári hivatalban (Jókai-u. 11 sz.) rendes közgyülést tart. Ez ülésre a tagokat tisztelettel meghivjuk. Tárgyak: A választmány jelentése, a számadások felülvizsgálása, a tisztikar megválasztása, az alapszabályok módositására vonatkozó javaslat tárgyalása. A Kolozsvárt, 1898. máj. 5-én tartott választmányi gyülés nevében az elnökség.

— **Az egyetlen fiu és papája.** Az Ellenzék tegnapi számában irva volt, hogy Szász Domokos fia, Szász Károly az Első Magyar Szállitási Vállalatnak fizetéses igazgatósági tagja. A közleménynek ezt a részét módositanunk kell. Szász Károly ur nem az „Első Magyar Szállitási Vállalatnak“, hanem a Fonciernek fizetéses igazgatósági tagja. — Az egyetlen fiunak a papája is ettől a direkciótól huz állitólag négyezer forint évi fizetést, — mint a biztositó társaság igazgató tanácsosa. — Az egyetlen fiu és püspöki papája azért huznak fizetést e társulattól, mert a egyház pénzéből, mint annak idején emlitve volt, 1200 drb. részvényt vásárolt a püspök, az igazgató tanács utólagos jováhagyása reményében.

— **A győri plébánus nálunk.** Roschek Antal, Győr városa érdemes plébánosa, a Ferencz-József-rend lovagja városunkban időzik. Rokona: Kreszta József államvasuti mérnök látogatására jött hozzánk s pár napot tölt körünkben.

— **A legrégibb kastély uj gazdája.** A hagyomány a kapjoni kastélyt tartja Erdély legrégibb kastélyának. Ezt a kastélyt, mely legujabb özv. Wojthné tulajdona volt, még II. József császár épittette volt Erdély egyik aristokrata hölgyének, kivel a korát megelőző uralkodó bizalmas összeköttetésben állt. Az első parkettet tényleg ez a kastéiy látta Erdélyben. Most a hires kastély gazdát cserél. Tulajdonosnőjétől megvette Kornis Károly gr. földbirtokos, aki hir szerint Kapjonba is teszi át lakását.

— **Vivó Akadémia Kolozsvárt.** A kolozsvári F. J. tud. Egyetemi ifjusága még ez év elején elhatározta volt, hogy az Unió kimondásának 50 éves évfordulója alkalmából vivó akadémiát rendez, melyre az összes magyarországi sport egyesületeket meg fogja hivni. Mint az előmunkálatokra kiküldött bizottság titkára, van s erencsém mindazon egyetemi hallgató urakat, kik vagy az akadémián vagy a bemutatandó iskola viváson részt akarnak venni, felszólitani, hogy legkésőbb f. hó 14-éig szombaton déli 12 óráig vagy Vermes Lajos egy. torna tanár urnál (délután 5—7) vagy alólirottnál az „Egyetemi Körben“ jelentkezni sziveskedjenek. Kolozsvárt 1898. máj. 10. Fabinyi Rudolf biz. titkár.

— **Wesselényi Miklós és a spiritisták.** A fővárosi spiritisták nem hagynak békét hazánk másvilágon élő bajnokainak. Közelebbről a nagy Wesselényi Miklóst zavarták ki csendes nyugalmából. A Gabányi szinmüvész és iró vezetése alatt „spirituskodó“ társaság megkérdezte a nagy Wesselényit, hogy melyik képét tartja legsikerültebbnek? Wesselényi nyilatkozott a feltett kérdésre, s két ifjukori képét jelölte meg. Egyik kép ez idő szerint a Kreith Béla gróf 48—49-es gyüjteményében van. A másikat pedig Kováry Endre festőművész készitette a kolozsvári vivó-terem számára, a hol az Unió kiállitás is lesz.

Roskovits Ignácz festőművész elbeszélte e dolgot a kolozsvári Unió kiállitás rendezőségének. A rendezőség megkereste Kreith Béla grófot, hogy ha gyüjteményében meg van ama kép, azt a kiállitási czélra leküldeni sziveskedjék. Ezuttal megemlitjük, hogy Roskovits Ignácz e hó 15-én küldi le Kolozsvárra a képeket. Leküldi a nála levő olajfestményeket is. E képeket a tulajdonosok beleegyezésével fogják kiállitani. Kiállitás után a tulajdonosoknak hazaküldik.

— **Előkészületek.** Az Unió kiállitás érdekében az ereklye muzeum öre pénteken megtekintette az aradi szabadságharcz gyüjteményt. A gyüjteményben azonban nem talált az Unió kimondására való képet, vagy ereklyét. Tegnap Budapesten a Roskovits mütermében tartottak értekezletet. Az értekezleten kimondották, hogy ha keresztül vihető lesz, világitás mellett, vászonra vetetve bemutatják az Unió ünnepén az egykoru kiválóbb szereplőket, köztük Wesselányi Miklóst, Urházit s az Unió kimondása körül tevékenykedő urhölgyek akkori arczképeit. Megállapodtak a részletekben is. Ezután megkeresték Vágó Bertalant, e müvelet keresztül vitelének hivatott mesterét, ő azonban Bécsben van, rendezi Magyarország szebb tájékairól vett képeket a jubiláris kiállitáson.

— **Kabalapataka.** Ezelőtt pár évvel eladta Kolozsvár város a kabalapataki erdőségének tölgyes részét, mely öt táblában 4—500 holdnyi területen feküdött 100,000 frt vételárért a Hirsch-és Kleinberg czégnek, mely 20000 frt cautió letétele mellett az erdő kiirtásához hozzá is fogott, de a rossz üzleti viszonyok miatt a vállalatot teljesen nem fejezte be, mert sem az összes fákat ki nem vágta, sem a kivágottakat az erdőből el nem hordatta, hanem a város közönségéhez folyamodott azon kéréssel, hogy engedtessék el neki 13000 frt vételár, és a 20000 frt cautió is adassék ki, mert ezen összeget a le nem vágott és a levágott, de el nem hordott fák bőven fedezik, sőt ennél többet érnek. A városi tanács hivatalos jelentések alapján melegen ajánlotta a város közgyülésének, hogy kérelmezők ajánlatát fogadja el, engedje el a 13000 frt vételárat és adja ki a 20000 frt cautiót, mert jó üzletet csinál, mivel nagyobb ellenértéket bocsátnak vissza vállalkozók, mint a minő pénzösszeget rendelkezésökre bocsát a város. A közgyülés a hivatalos jelentésben és a tanácsi előterjesztésben megnyugodott és a vállalkozók kérelmét teljesitette azon csekély kikötéssel, hogy az erdő kitakaritására 1500—2000 frt tartassék vissza.

A közgyülés ezen határozata után jött tudomására a városnak, hogy a Hirsch és Kleinberg czég előadása nem felel meg a valóságnak. Minek következtében a város egy bizottságot küldött ki a Szabó Gyula v. tanácsos, Lakatos Ferencz főszámvevő, dr. Tutsek Sándor, Szabó Samu és Koleszár Sándor bizottsági tagok személyében, hogy a valódi tényállást nyomozzák ki, és adjanak véleményt a további teendőkre.

Mint tudomásunkra jutott a bizottság f. hó 7-én ki is szállott Kabala patakára, hol meggyőződött arról, hogy a vállalkozók a Torma pataki 2—3000 drb tölgyfa kivételével, mind az öt táblából kivágták a tölgyfákat, két tábla kivételvel a többi táblákat ki nem takaritották, ugy hogy a vállalkozók által vissza ajánlott lábon álló és ledöntött fa mennyiségek alig érik meg a fordak kitakaritását. Kiváncsiak vagyunk az ügynek a további fejleményére.

— **Gyógyszerészek ünnepe.** A kolozsvári magyar kir. Ferencz József Tudomány Egyetem gyógyszerészettan hallgatóinak segélyegyesülete 1898. május hó 29-én tartja fennállásának 25 éves jubileumát. Az ünnepségek élén, mint elnök ifj. Gálfy György, mint alelnök Keller Manó áll. Az ünnepségen részt vesznek dr. Friedman József, Dávid József, Nits János, Szele Béla, Hints Zoltán, mint ez intézetben az elmult években végzett gyógyszerészettan hallgatók megbizottai. Az ünnepély programmja következő, 28 án este: Ismerkedési estély a lövöldében. 29-én reggel fél 8 órakor. Dr. Fleischer Antal és dr. Kanicz Ágost néh. egyet. tanárok sirhelyének ünnepélyes megkoszoruzása. 9 órakor: Isteni tisztelet az egyetemi templomban. 10 órakor: Diszgyülés a vegytani intézet disztermében. Délután fél 3 órakor. Közebéd a sétatéri kioszkban.

— **Vasuti baleset.** Az este 7 óra 48 pkor Brassóból Kolozsvár felé induló személyvonat mult szombaton este Apácza allomás közelében a 267 számu őrház mellett levő átjárónál elgázolt két lovat. A helyettes őr ugyanis elszunnyadt es elmulasztotta a sorompót leereszteni, a minek folytán Márton Miklós apáczai lakós felhajtott a pályára. A hirtelen oda érkező vonat felforditotta a kocsit. Az abban ülő öt utas kiesett a kocsiból és kisebb nagyobb sérülést szenvedett, a kocsiba fogott két ló ellenben azonal kiadta páráját. A vizsgálatot a helyettesőr ellen meginditották.

— **Maros Ujvárról** vesszük a hirt, hogy ott a Fritz bányatanácsos által jó karba hozott és kényelmesen berendezett fürdő, melynek czélszerü berendezéséről közelebbről emlékeztünk meg, azon előnynyel is kinálkozik, melyet egy jó zenekar nyujthat. Az ottani bányász zenekart ugyanis a tevékeny és közszeretetben álló Bányatanácsos teljesen ujra szervezte. Az ujonnan alkalmazott Rák János karmester egy év alatt a negyven tagból álló zenekarnak tetszetős uj darabokat tanitott be, s e fürdő idény alatt hetenként négyszer fogja a fürdő közönséget szorakoztatni. Nemcsak uj hangszerekkel, hanem diszes egyenruhákkal lettek ellátva a zenekar tagjai; ugy hogy megjelenésük valóban meglepő, játékuk pedig dicséretre méltó. Mint halljuk közelebbről Nagy-Enyeden rendez séta hangversenyt e kitünő zenekar, s jövedelmét a M.-Ujvári ev. ref. ujonnan épitendő templom javára ajánlja föl. Majd Dévára szándékszik lerándulni. Ajánljuk e zenekart a fürdöző közönség és a meglátogatandó városok figyelmébe, mert valóban elismerésre méltó; mint azt mult év őszén kolozsvári szereplésével is bebizonyitotta.

— **A drágaság.** Deésről irják: Folyó évi május hó 1-től kezdve Deés városában a marhahus ára ismét emelkedett 4 krral, jelenleg téhát egy kiló marhahus ára 40 kr. A mint azonban hirlik, még 4 krral szándékoznak az illetők a marhahus árát emelni. A legutóbbi deési heti vásárban a buza ára is emelkedett, nemkülönben a tengerié is, a buza ugyanis 13 50—14 frton, a tengeri 6 frt 50 kron kelt el. A liszt a kereskedésekben 1—2 krral emelkedett. Tehát a két fő élelmi czikk a kenyér és hus hitetlen magas árakra szökött, a veteményt nem is számitva, a mi szintén méregdrága

— **Maros Bogát indóházánál,** a községi elöljáróság élhetetlensége folytán, azon végzetessé válható és elnézhetetlen szokás lett állandóvá, hogy a falusi gyermekek az ott megálló vonat utasaitól krajczárokat koldulnak, és sok könnyelmü utas dob is egy-egy krajczárt és gyönyörködik abban, hogy miként futnak a gyerekek a krajczár után, és mikép viaskodnak, egymást a földreverve a felett. A napokban, mint egy szemtanu nekünk irja, a megindult vonat egy pár ilyen krajczár felett viaskodó 2 gyermeket kicsiben mult, hogy el nem gázolt. Felhivjuk az alispán figyelmét, ügyeltessen nehány napig a falusi elöljáróság által, hogy e végzetessé válható koldulás megszünjék.

— **Várkonyi utóda.** Pfeifer Sándor — budapesti szocziálista főkolompos a következő leveleket intézi a — vidéki szocziálistákhoz. Tisztelt Elvtársak! Miután sokat üldözött és bátor pártlapunkat a Népszavát a hatalom minden héten rendesen lefoglalja és ez által a lap küldése késést szenved, miután továbbá a vidéki postahivatalnokok egy része lábbal tiporja a törvényt, előfizetőinknek a Népszavát vagy megkésve, vagy egyátalán nem kézbesiti, miután végül a Népszava eddigelé csak egyszer hetenkint jelenik meg és nem képes az összes munkás hireket közölni, a pártvezetőség szükségesnek látta egy radikális napilappal olyértelmü összeköttetésbe lépni, hogy az az összes pártra vonatkozó hirekehaladéktalanul közölje és igy az elvtársak mindennap értesülést nyerjenek. E czélból kérjük elvtársainkat a következő két utasitást haladéktalanul teljesiteni. Irják meg nekünk, hogy milyen korcsmában vagy kávéházban szoktak leggyakrabban az ottani elvtársak megfordulni s ezen korcsma vagy vendéglő pontos czimét kérjük. Miután a pártvezetőség a Függetlenség czimü napilappal fogja közöltetni hireit, követeljék az elvtársak minden korcsmában és kávéházban, a hol megfordulnak a Népszava mellett a Függetlenséget is. Sürgős választ kérünk. Terjesszék, támogassák a Népszavát! Éljen az általános választói jog. Elvtársi üdvözlettel: Pfeifer Sándor. Ez a levél azt bizonyitja, hogy a Függetlenségi párt programmjával indult s a Függetlenség átalakult a szocziálistak hivatalos közlönyévé s feladta állaspontját, mert a Függetlenségi párt elveivel a szocziálizmas nem fér össze.

— **Izgalmas medvevadászat.** Nem rég, hogy Lipót Szalvátor főherczeg Boszniában medvére vadászott, egy izben izgalmas jelenetet élt át. Alig kezdődött meg a hajtás, a mikor egy hatalmas nőstény medve egyenesen a főherczegnek tartva, csörtetett elő az erdőből. A főherczeg lőtt és nyakán találta a vadat, mely ennek daczára rá akart rohanni a főherczegre, a ki másodszor lőtt, ismét — talált, de a medve nem esett el, hanem utolsó perczben, irányt változtatva, dr. Cservicsek ezredorvosra akarta magát vetni. Az ezredorvos szintén elsütötte fegyverét, mire a — medve, harmadszor találva borzasztó dörmögéssel egész közel ment Cservicsekhez, a kinek fegyvere csütörtököt mondott. Az izgalmas pillanatban az orvos előrántotta vadászkését, hogy leszurja a dühös fenevadat, a — mely a fényes kés villogásától megijedt és megfordult. Ebben a perczben a főherczeg jól irányzott lövése halálosan találta a medvét, a mely azonnal kiadta páráját.

— **A kullancs.** Megtalálhatod őt mindenütt. Az utczán, szinházban, estélyen egyaránt. — Ha az esti korzónál egy barátoddal találkozva fontos magán ügyedet beszéled — rövid perczek mulva, harmadiknak ott van ő. — Csatlakozik. Karját bizalommal öltöi be a tiedbe és te kizökkenve a témádból, másra tereled és a mindenkit megszólló ur téged vegyen a nyelve hegyére. Ha a kávéház előtt harmadmagaddal tárgyalsz, mérget vehetsz reá, hogy mint jól értesült negyedik rövid idő mulva ő tárgyalja a nap fontos eseményeit. — Nagyobb párbajok megtörténtét az ő lázas szaladgálásából teljes biztonsággal lehet következtetni. Öltözéke, ha nem is az utolsó divatszerinti, de kifogástalan. Tompa orra mintha mindig szimatolna. Szemei lázasan pislognak a czvikker alatt. Beszédközben jó tőle távol állani, mert a gyors beszédtől ajkairól az esőcseppnek ezrei röpülnek szemeidbe. S csak ugy dobálódzik az előkelő és hangzatos nevü barátokkal.

— Ha esküvő, banket vagy valami — botrányról van szó, ő a leghitelesebb forrás.

— Ő a társadalom statisztája. — Bele csimpaszkodik mindenkibe, nem szereti, sőt utálja mindenki, s bár nem mondják neki, de éreztetik vele . . . — És ő mintha észre se venné, megy, hogy szennyes nyelve fulánkjával marjon, harapjon. Ő az, kire ilyen formán hivatkoznak! — „On dit.“ — „Mondják — . . .“

Igen, ez a gyülöletes kinövése a társadalomnak, ez a hirharang itt és köztünk és nem lehet tőle szabadulni, mert mentül jobban kergeted, annál jobban beléd csimpaszkodik. Ez a természtrajz szerint: a kullancs.

— **Kuba-sziget.** Az egész világ várja legközelebbre, hogy Spanyolország az Egyesült-Államokkal való háborujának főhadi téneyét Kuba-szigete környékén fogja végig vivni, a mikor azután ennek a remek gyarmatnak a sorsa eldőlni. Az Antillák gyöngyének elnevezett szigetország, 118.833km² területtel s a legutolsó számlálás szerint 1,690.000 főnyi lakossággal bir. A szigetet 1492-ben okt. 28 án Kolumbusz fedezte fel. Diego Velasquez pedig 1511-ben foglalt el. Fővárosa 1633 óta Havanna lett. A sziget partjai nagyobbára laposak és mocsarasak, ezen kivől pedig azért is nehezon hozzáférhetők, mert homok-és korállzátonyok fogják körül. Magasabb hegylánczai: a Sierra Camaraioca, a Lomas de San Jáon és a Siera de Carcamesas. A legmagasabb hegycsucs a Pico de Tarqino (2560 m) és a Sico Ojo del Toro (1582 m.) Folyó igen sok van a szigeten, legnagyobb a 200 km. hosszu és a Buena Esperanza nevü öbölbe torkolló Canto, továbbá a Saza, a Sagna és a Hatiguanico. A sziget hadereje béke idejében 22.000 főből állott. A vasuti hálózata 1800 km. hosszu, az első vasutat 1837-ben nyitották meg, a telegráfvonalak hossza 3458 km. 170 hivatallal. Mindent összevéve, Kuba szigetére Amerikának nagyon vásik a foga, hiszen már 1854-ben is 120 millió dollárt akartak érte fizetni. Most pedig a hadiszerencse van bizva a dolog.

— **Divatos virágok.** A szeszélyes divat hatalom, a mit köszszóval — divatnak szokt veznek, évenkint más más jelszót tűz ki zászlajára és — más más — szerencs len halandók ellen indit irtó háborut. Párisban ez időszerint a virágárusok szen vednek a könyörtelen és mégis nyira imádott divat szeszélye folytán. Kim datott ugyanis a jelszó, hogy az élő v nem „divat“ többé, s az elegáns p hölgy csakis müvirágot tűz akár ut akár pedig estélytoilettjének derekára. a párisi hölgyek vakon engedelmes nek a divat parancsainak és a szép, o tos virágok ezentul számüzvék a nová az Isten is szánta őket, a asszonyok és leányok kebeléről. Az elő ugyanis az uj divat apostolainak állítása rint, csakhamar elhervad s szinvesztve horgasztja le fejecskéjét. A világos kalm azonkivül meglátszik nyomuk, s ép egyne divatos virág foltjait abszolute le len kémiai uton is eltávolitan A mesterséges virágokat Roger és Ga parfümjével szagositják. Mindazonáltal hisszük, hogy semmiféle gyémántpor, világ semmiféle parfümje sem pótolja virágok színét és illatát.

— **Elveszett** egy silkrott-lorgn főtéren. A becsületes megtaláló kéretik adni Nagy-Malom utcza 1/á 1 emelet Bukovszky Lajósnénál, a hol illő jutalo részesül.

— **Az egyedül** kellemes izü, te szetes hashajtószer a Ferencz József serüviz, melyből dús gyógytartalmánál fo mint rendszeres adag egy boros poh reggel éhgyomorra véve elégséges. Ezen viz 10 világkiállitáson nyert aranyér Kérjünk Ferencz József keserüvizet.

A tiszt urak szórakozná

vagy

czéllövés a czivilek orrára,

avagy

egy hadtestparancsnok inkognitóban

A Sz. N. irja: Lobkovitcz herczeg budapesti badtestparancsnok czivil ruhá kirándulást tett egy Budapesthez nem m ső városba és ottan szigoru inkognit megfigyelte az ő ifju csillagos és kard tézeinek társaságbeli nyilvános magavise a mire igen nehéz panasz volt. Ő látni ak mi van a dologban, igazságot panaszol a czivilek és hát csakugyan olyan ine játékos kedvükben vannak-e a fiatal urak, a kik ezen czivil-várost bol teszik.

Különös panaszok voltak ezek, mondta az egyik, hogy a tiszt urak a vános helyeken, mint a hogy szeretetre diákok és bakfisek szoktak játszani fehér tal fölött, kenyérgalacsinokat dobálnak más ra. A tiszt urak azonban — igy p szolta többek közt egy szálloda és vend tulajdonos — állandóan a czivilek ellen deztek az éttermekben ilyen csatát, gy rolván magukat a czéltalálásban. A ösz tok pedig rendesen egy-egy czivil orrán, fején, száján tüzettek ki, a mi termés korántsem volt olyan rémes bombázás, az amerikai flotta tüzelése, de bosszuságo felháborodást elég nagyot keltett.

A sok csillag és különösen a sok l győzte a háborut, a czivilek rückwerts rálással tértek ki a kenyér-golyóbis elől és igy a szállodás csakhamar észre hogy a czivilek egy részét jórészt küld a vendéglőjéből, a győztes hadsereg korántsem kárpótolta a nagy adóju vend lőst valami különös bőkezüséggel. Többe máztak, mint költöttek.

A panasz ez és más effféle volt, a irásban küldtek el Lobkovitz herczeghe Hihetetlen. Ezt meg kell nézni. „Az tisztjeim. A mi tisztjeink!“ Ezek a gond tok okvetlenül megjelentek a főparan agyában s igy szól tovább meseszerint a hirünk: a herczeg álruhában elment nézni a tisztjeit, figyelni őket: mit csi nak a nyilvános helyeken?

S egy este egy daliás czivil ur fő helyett ott abban a vendéglőben, a tiszt asztalától jó távolságban. Nehogy tán fölismerje valaki. Jöttek a fiatal tiszte komároztak és később, mint rendesen fixir kezdték a bemerészkedett czivil vendég Mert mindig kaptak még passasért, ol a kik nem ismerve a tiszturak szórakozá bemerészkedtek ebbe a vendéglőbe.

Szóval vacsora közben meg volt m háboru üzenve és vidám nevetések m működésbe vették a jövő nagy csaták b a gólyószórókat: párossával frics kenyér-darabokat a czivilasztalok felé, egy czivil orr el volt találva, diadallal tott fel a seregek fővezére, a ifju tiszte

— Getroffen!

S mint a legenda mondja: ekkor f lott egy ur, egy magas, daliás, ősz c férfiu a vendéglő egyik távolabbi asztal és a mint kifelé ment, élesen végig járt tekintetét a tiszturak során. Aztán fölm szállodai szobájába, átöltözött gyorsan nyes egyenruhájába és szárnysegédjét la a garnizon szórakozó tiszturaiért.

A hadtestparancsnok herczeg hi őket.

Mi volt itt? Egy kis königrätzi delem. Ha a czivilek igazándi Krupp ágy kal lövöldöztek volna vissza rájuk, nem volna az a kapkodás és remegés.

A hadtesparancsnok!

Mi volt ott előtte? Ott mikor fel ultak és megkezte a herczeg a leczkét? Ho

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

volt az a leczke? Milyen képeket vágtak az urak még oly vidám tiszt urak és mit szól- később az itélethez: mindenről se nyil- irást, se fényképfölvételt nem vettek és adtak.

De hogy azon leczke igen erős és üd- volt, az ép oly bizonyos, mint hogy a urak rémült hosszu képet vágtak és az nem tetszett nekik.

— Csi.

TANUGY.

Értesités a tanitóképző-intézetbe felvétel iránt.

A székelykereszturi m. kir. állami tanítóképző-intézet I ső osztályába, az 1898—9. évre felvétetnek oly éptestü, épszervezetü, egészséges ifjak, számszerint 25, kik 15-ik évüket betöltötték, s a gymnasium, vagy reáliskola, vagy a polgári iskola legalább alsó osztályát, vagy a felső népiskolát jó sikerrel végezték, vagy a jelen év juuius hó végéig elvégzik.

A felveendő ifjak közül 20 an jó iskolai bizonyitvány és kellőleg igazolt szegénység alapján, a következő állami segélyben fognak részesitetni: az együttlakási helyiségben, a szabályban beférnek, lakás, fütés, világitás; — továbbá fehérnemü-mosatás és netaláni betegség esetében, gyógykezelés, s ezeken, kivül évenként 5—6 frt pénzsegély; továbbá 5 ujat költségére vétetik fel, s csak gyógykezelést és fehérnemü mosatást nyer. Bővebb felvilágositással szolgál.

Borbély Sámuel,
igazgató-tanár.

Egyleti élet.

A fillér-egyletből. A kolozvári napszámosok házbér-segélyző fillér-egylete a napokban tartotta meg évi rendes közgyülését Albach Gézáné elnök lakásán, melyen az egylet tagjai nagy számmal vettek részt. A titkár évi jelentése hü képét adja az egylet áldásos működésének. Hogy mekkora áldozatokat hoz az a legszerényebb anyagi viszonyok között működő egylet, legyen elég ennek bizonyitására felhozni azt, hogy az 1897. évben ápril. és okt. 1-én összesen 348 forint osztott ki szegényei között. Kicsinynek látszik ez összeg, de tekintve azt, hogy alapja csak 828 frt 50 kr, a mit nem szabad elköltení, ezenkivül a mult évben csak a tagsági dijakból, kötö-estélyek jövedelméből osztotta ki a 348 frtot, nemcsak soknak, de majdnem erején felülinek mondható. — Ez egylet szabályai értelmében, a segély osztást a Kolozsvár azon szegényei között gyakorolta, a kik egyáltalán nem mehetnek koldulni szégyenpirulás és a legnagyobb foku szégyen nélkül. Igaz ugyan, hogy „szemérmes koldusnak üres a tarisznyája", de a ki önhibáján kivül maradt 5—6 gyermekkel árván, özvegyen, a legnagyobb nyomorban, a ki a papi, orvosi s más társadalmi állással járó tisztes megélhetést most nálkülözi, az ilyeneket segiti és segitette az egylet. Több ev. ref. papné, két doktorné, mindkettőt nagyon jól ismeri Kolozsvár közönsége, egy pár ügyvédné, egy pár olyan iparosnak hátra maradt neje részesül az egylet segélyében, a kikre nem is olyan régen irigységgel tekintett az ember. S mégis ez az egylet részesül a legmostohább bánásmódban sokféle tekintetben.

Kötőkét rendeztek 1897. évben Albach Gézáné, Kiss Sándorné, Kozma Ferenczné, Horovitz Sámuelné és Polcz Rezsőné, az ezekből befolyt összes jövedelem: 201 frt 65 kr. volt.

Az egylet két alelnöke körülményei miatt, ez idő szerint, nem lévén abban a helyzetben, hogy az elnököt fáradságos munkájában támogathassa, a közgyülés h. alelnökké Kozma Ferenczné választmányi tagot nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztotta.

Kozmáné egyike az egylet leglelkesebb, legáldozatkészebb és legbuzgóbb tagjain k, kiben az elnök odaadó munkatársat, s az egylet egy fáradhatatlan tisztviselőt nyert. Nyolcz választmányi tag választatott, u. m. Kónya Ráchel, dr. Békéssy Károlyné, Benel Ferenczné, Szathmáry Elekné, Sztojanovits Györgyné, Dávid Antalné, Benkő Mihályné, Polcz Rezsőné. Gyulay Lászlóné pénztárnoknak, ki a pénztári teendőket évek óta e legnagyobb pontossággal és gondossággal teljesen dijtalanul végzi, valamint azoknak, a kik kötőkét rendeztek, jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyülés. Azután egy népünnepély rendezését határozták el, hogy ennek jövedelmét az októberi segélyosztásnál felhasználva ujból könyörületes dolgot cselekedhessenek. A helybeli két lapnak az „Ellenzék"-nek, „Magyar Polgár"-nak azon szivességükért, hogy a hirdetéseket minden alkalommal a legnagyobb készséggel közreadni szivesek voltak, szintén jegyzőkönyvi köszönet lett megszavazva.

A közgyülés az egylet legnagyobb jótevőjét s legbuzgóbb tagját az elnököt éltetve jegyzőkönyvi köszönet lett megszavazva. ért véget.

MŰVÉSZET.

K. Gerő Lina, a budapesti Nemzeti Szinház kitünő müvésznője, a mi feledhetetlen naivánk városunkban időzik.

*

Szinészet Erdélyben. Az Alföld két legnagyobb városának szintársulata keresett nyárára menedéket Erdély hegyei között: az egyik a szegedi, másik a debreczeni.

Makó Lajos szegedi szintársulata Deésen jó szerencsével müködik. Régi dolog különben, hogy alig van egy is az erdélyi városok között, mely olyan pártolásban részesitné a szinészetet, mint a deési. Pedig ugyancsak kicsiny város. Méltó elismerés illeti ezért a deésiket. Makó társulata különben, a mint egyik ottani lapból látjuk, nagyon változatos müsort ad és jó előadásokat produkál. Közelebbről pedig öt estén át fogja vendégszerepeltetni Ujházit, a minek igen örülnek a deésiek.

Komjáthy János debreczeni szintársulata a székelység fővárosában, Marosvásárhelyt müködik, mely tavaly a kolozsvári szinház nyári állomása volt. Komjáthy sem panaszkodhatik a pártolás hiánya miatt. A szinházat eléggé látogatják. A társulat tetszik, egyik lap nagy elismeréssel szól, hogy Komjáthynak szép ruhatára és uj diszletei vannak, a miben eddig a marosvásárhelyiek nem igen gyönyörködhettek. A müsor elég érdekes, a mint ottani lapokból látjuk.

Dévén Csóka Sándor, egykori kolozsvári szinigazgató társulata müködik. A müsor nagyon változatos, az előadások is jók, a mint egy helyi lap irja, a közönség azonban nem pártolja kellőleg, a minek oka az emlitett lap szerint az, hogy a közönség azon részének, mely igazán müpártoló, kevés a pénze, azon résznek pedig, melynek pénze bőven van, nincs a müpártolásra fogékony érzéke.

*

Jászai müvészi körutja. Jászai Mari, a budapesti Nemzeti Szinház hirneves tragikája junius havában müvészi körutat tesz Erdélyben és a Tiszán inneni részekben. Vele együtt megy Somogyi Mór zongoramüvész és Somogyi B. Carola opera-énekesnő, a darmstadti opera volt énekesnője, mindkettőn igen előkelő tagjai a budapesti zenevilágnak. A müvészi körutat kulturális egyletek rendezik, a mi egygyel több ok arra, hogy a közönség minél nagyobb számban látogassa a hangversenyeket. A müvészi körut iránt városunkban is nagy az érdeklődés. Hogy a körut mikor veszi kezdetét, arról lapunk közelebbi számaiban emlékezünk meg.

IRODALOM.

A titkos kert. Az Egyetemes Regénytár legujabb kötete egy hires franczia régényt tartalmaz Marcel Prévost tollából, a kit a magyar közönség csak ebből a munkájából fog igazán megismerhetni és megitélni. Marcel Prévost-t ugy ismerik Franczia országban, mint a modern női alakok egyik legfinomabb és legelmésebb bonczolóját. Prévost valóban ismeri a modern nőt, különösen pedig a modern — asszonyt, minden szenvedélyességével, idegességével, rejtelmességével és bájával. A titkos kert is egy modern asszonynak a története, a mely egyszerü kertben is tele van érdekes és megkapó momentumokkal, a női lélek — sajátságos és lebilencselő megnyilatkozásaival. Nincs olyan asszony, a ki Prévost Mártájának történetében és háztartásában — legalább itt-ott magára ne — ösmerne, Prévostnak ez az első, igazán becses alkotása, mely magyar nyelven megjelent, s a mely minálunk éppen oly nagy hatásra számithat, mint Franczia országban, mert Prévost e regényében nem párisi vagy merőben franczia erkölcsöket fest, hanem magát a házasság problémáját tárgyalja s megmutatja, hogy egy asszony, a ki nyomára jő a férje hütlenségének, kezdetben megtorlásra, válásra gondol, utóbb, rendkivül finoman megrajzolt lelki válságok után mint tér ujra vissza a családi tüzhelyhez. A regény után következik Coppée Ferenczneknek, a népszerü franczia poétának egy rövidebb, de annál hatásosabb elbeszélése, melyt Fái I. Béla forditott magyarra. A csinosan bekötött könyv ára 50 kr.

Gyászrovat.

Murányi József, a főrendiház hivatalnokának nejét, született Kilin Rózát, tegnap helyezték örök nyugalomra, nagyszámu résztvevő rokon és imerős jelenlétében.

A koporsót diszes koszoruk halmaza boritotta, melyek közül különösen szép volt a gyászoló férjé. Valóban leirhatatlanul megható volt a gyászoló ferj fájdalmas helyzete, midőn látta, hogy tőle és őt körülálló kisdedeitől, a szerető hitvest és édesanyát, a föld göröngyei örökre elválasztják.

*

Letört bimbó. Lótz Károly budapesti jeles festőmüvészünket családi gyász érte. Egyik kedves kis unokája, a 3 éves Sándor Lili, Sándor Ákos torda-aranyosvármegyei főispáni titkár és neje Lótz Jákoby Ilona kis leánya, Tordán, május hó 9 én d. e. 1/2 12 órakor elhunyt. Nyugodjék csendesen.

Jótékonyság.

Az „Erzsébet-Mária" Vörös Kereszt Kórház javára folytatólagosan a következők adakoztak: (Conte) Gróf Ferrine, szül. br. Wodianer anna urhölgy (Grácz) 200 koronát, özv. br. Bánffy Alberné 72 koronát, Klärmann Adolf 100 koronát. Brencsán Mari urhölgy gyüjtőivén: Pogány György 10 koronát, Torma Miklós 20 kor., Szentiványi Gábor 4 koronát, Schopf Gyula 10 koronát, Folyovics Sándor 2 koronát, Felszeghy Sándorné 4 koronát, Tóth Miklósné 2 koronát, dr. Varró László 4 koronát, N. N. 1 koronát, N. N. 4 koronát, Bánffy Kázmér 4 koronát, dr. Boczné 4 kor., Török Bertalan 10 koronát, Végh Arthur 10 koronát, Végh Bertalan 10 koronát, Boér Sándor 4 koronát, Budinszky Ernő 4 koronát, Szász Béla 6 koronát, Sigmond Dezsőné 10 koronát, Scharschnich Györgyné 4 kor., özv. Wagner Frigyesné 6 koronát, br. Győrffy Gézáné 10 koronát, összesen 143 koronát; Hatfaludy Istvánné, szül. br. Bornemissza Anna urhölgy gyüjtőivén: Máriaffy Rothlen grófnő 10 koronát, Knöpfler Elekné 20 koronát, Bálintitt Béldi grófnő 10 koronát, Kovács Ferencz 6 koronát, özv. br. Bornemissza Andrásné 40 koronát, Hatfaludy Istvánné 40 kor., gróf Toldalaghy Lászlóné 10 koronét, özv. báró Rothental Henrikné 10 kor., összesen 146 kor., László Gyula 50 koronát, br. Kemény Árpádné 40 koronát, br. Wesselényi Istvánné 200 koronát, özv. Czetz Péterné 50 koronát, gr. Bethlen Aladár 200 koronát, Erdélybank és részvény-társaság 100 koronát, Kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvény, társaság 100 koronát, Economul 100 koronát, Kolozsmegyei takarékpénztár 20 koronát, Kereskedelmi bank 50 koronát, Becker Julia urhölgy 1 drb. 20 márkás aranyat, Bogsch Lajosné 16 koronát, Lipthay Pál 16 koronát, Lázár Mihály (Ürmös) 100 koronát, Szabó József nagybirtokos 500 koronát, Podoba Vazul 2 öl tüzifát. Fogadják a nemesszivü adakozók e helyen is hálás köszönetünket.

Kolozsvárt, 1898. május 10.

A választmány nevében
Dr. Brandt József.

*

Lengyel Lajos szülőföldét, Székely-Kereszturt közelebb meglátogatván, az ottani ev. ref. egyháznak 100 frtot adományozott.

Az „Ellenzék" panaszkönyve.

Mocs, május 8.

A fennálló szabályok értelmében az iparos segédek és tanonczok a kolozsvári kerületi betegsegélyző-pénztárnak kötelesek a tagjai lenni, s igy a munkaadó köteles alkalmazottjait nevezett pénztárhoz bejelenteni, s a segédért 12 kr, a tanonczért pedig 6 kr heti tagsági dijat fizetni. A betegsegélyző pénztár köteles betegség esetén orvosról és gyógyszerekről gondoskodni, munkaképtelenség esetén pedig táppénzt is köteles adni. Ez mind szép volna, ha igy történne, azonban sajnos nem igy van. Itt Mocson van vagy 5 betegsegélyző-pénztári tag, kik még 1897 évi október és novembzr hónapokban voltak betegek, de táppénzt többszöri sürgetés daczára mai napig sem kaptak. Az itteni bizalmi férfiu valahányszor a táppénzt kérik tőle, azzal válaszol, hogy a központból nem kapott egy krt sem, s igy a törvényesen megillető táppénzt nem adhatja ki. Ennél azonban sokkal nagyobb baj van; ha betegek vagyunk, az orvos nem akar orvosságot rendelni, vagy ha nagy kérelem folytán rendel is, a gyógyszerész nem akarja azt elkésziteni és kiszolgáltatni, s ezen eljárásukat azzal indokolják, hogy a betegsegélyző pénztár nekik sem akar fizetni, s igy ők a pénztár részére semmit sem hajlandók ingyen tenni. Már most itéljen a nagy közönség, helyes eljárás-e az, hogy mi fizessük a pénztári járulékot, — melyet ha jóakaratulag nem fizetünk, kényszer utján hajtják fel rajtunk — és ha betegek vagyunk, saját pénzünkön orvosoljuk magunkat?

Az én feleségem sulyos beteg volt, de a pénztári orvos nem akarta gyógyitani, a miért más orvoshoz kellett fordulnom, a gyógyszerész pedig a pénztár kontójára nem akart gyógyszert adni, a miért kénytelen voltam a gyógyszerek árát kifizetni, s az orvosnak adott honoráriummal együtt belekerült nekem 20—25 frtba. De mindezek mellett a pénztári tagsági dijat fizetem, mert ha nem fizetem, felhajtják rajtam.

Többen.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék" táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

Aratási sztrájk.

Budapest, máj 10.

Az aratási sztrájk kérdésében megbizható forrásból jelenti a „Kel. Ért." Daczára a fővárosi szocziáldemokrata párt vezetőség nyiltan ugy, mint titokban üzött agitálásának, most már egész bizonyossággal állithatjuk, hogy a készülőben levő aratási sztrájk az idén még nagyobb fiaskóval fog végződni, mint tavaly. Azon vidékeken nevezetesen, hol tavaly a földmunkások sztrájkoltak, ennek ismétlődése a szerzett tapasztalatok után az idén teljesen kizártnak látszik.

Igy Békésmegyében a munkások legnagyobb részt megkötötték a szerződést, mert a mult évben arról győződtek meg, hogy a földbirtokosok még ideje korán kaptak ruthén munkásokat, ők maguk pedig kereset nélkül maradtak. Megnyugtató hirek érkeznek Torontálmegyéből is. A sztrájk e megyében tavaly a legnagyobb mérveket öltött, a minek a rossz termés folytán első sorban tulajdonitandó az a nagy inség, mely megyeszerte uralkodott és a melynek enyhitésére szükséges volt az a társadalmi akczió, melyet ép a megye földbirtokosai inditottak a szegény sorsu lakosság érdekében. E megyében a szerződések kötése most akadálytalanul folyik és a munkások mindenütt kiváltják az igazolványukat, mivel a mult évi kudarcz ismétlődésétől tartanak. Igy Skerlecz Mihály munkás vezér, a ki a tavaly egyike volt a legfanatikusabb izgatóknak, Torontál-Vásárhelyen maga is kötött szerződést. Pestmegye azon községeiben, a melyekben tavaly munkászavargások voltak, a földmunkások okultak a tapasztalatokon és szintén kötnek szerződést. Igy Alberti-Irsán, Szecsőn, Monoron, sőt még Czegléden is. Más megyékből szintén érkeznek megnyugtató hirek.

Időjárás.

Budapest, máj. 10.

Az utóbbi 24 órában is voltak közepes, vagy gyönge esők és pedig ezuttal leginkább Erdélyben, — egyebütt csak szórványosan. Maros-Vásárhelyen 15 miliméter, Kolozsvárt 11, Ó-Gyallán és Ungvárt 5 miliméter, Selmeczbányán és Nagy-Szebenben 9 miliméter, Trenkován és Vajdahunyadon 2 miliméter csapadék volt. Selmeczbányán és Kolozsvárt zivatar közben jég is esett. A hőmérséklet kisebb a normálisnál. Ködöt jelentenek ma reggel Ó-Gyalláról és Aradról.

Általános sztrájk.

Budapest, május 10.

A lapoknak egy kőnyomatos ujság nyomán közölt ama hire folytán, hogy a szocziáldemokrata párt általános, az egész fővárosra kiterjedő sztrájk-mozgalmat szándékozik meginditani, Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter azonnal intézkedett, hogy a hatóságok utján ez állitólagos mozgalomról kellő tájékozás szereztessék. A beérkezett jelentések beható kutatások alapján egyhangulag odanyilatkoznak, hogy sztrájkmozgalom jelenleg a fővárosban — eltekintve a keztyüszabászok mulófélben lévő és kisebbmérvü sztrájkjáról — egyáltalában nem észlelhető.

Wlassics Bécsben.

Budapest, május, 10.

Bécsből távirják: Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter ma meglátogatta a Theresianumot, hogy az ott tanuló magyar ifjak felett szemlét tartson, Pidoll báró igazgató a tanári kar élén fogadta a minisztert, a ki az összes magyar növendékeket bemutattatta magának. A miniszter számos kérdést intézett a növendékekhez s szorgalomra buzditotta őket, hogy majdan hazájuknak hasznára váljanak. Az igazgató mintegy 15 osztrák növendéket is bemutatott a miniszternek, a kik a magyar nyelv tanulására jelentkeztek, a mi fölött a miniszter örömét fejezte ki.

Bulgáriából.

Budapest, május 10.

Sophiából jelentik a „Kel. Ért."-nek, hogy a bolgár határőrök több egyént letartóztattak, kik a török határon át akartak szökni. A letartóztatottak fegyverrel és lőszerrel is el voltak látva. Bolgár politikai körökben azt tartják, hogy legnagyobb valószinüség szerint, ezek a maczedóniai bizottság tagjai voltak, kik Maczedóniába akartak jutni, hogy ott a nyugalmat megzavarják.

A bolgár miniszter elhatározta, hogy az összes tisztek részére minden fegyvernemnél uj egyenruhát, illetve felszerelést állapit meg és pedig az osztrák-magyar monarchia beli tisztek felszerelésének mintájára.

Országgyülés.

Budapest, máj. 10.

A képviselőház mai ülésén folytatták a szövetkezetekről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Komjáthy Béla fél, hogy a javaslat nem fogja a bajokat orvosolhatni, mivel pénzalapja nem lesz elegendő.

Czélszerübb volna, nézete szerint a meglevő szövetkezeteket segélyezni, pártolja Bartha Ödön módositását.

Miklós Ödön a javaslatot elfogadja.

Biró Lajos fél az állam nagy befolyásától.

Helyteleniti a központi rendszert. Ugyanily értelemben nyilatkozott Meltzl Oszkár is.

Meltzl beszéde alatt az a hir terjedt el a Házban, hogy Zimándy a folyóson van.

A Kossuthtisták azonnal a folyosór siettek, hogy **kidobassák** Zimándyt.

De erre nem volt szükség, mert a hir nem bizonyult igaznak.

Zavargások.

Budapest, május 10.

Milánóban a zavargások még mind tartanak. 200 zavargó egy apácza kolostorba menekült. Ott valamennyit letartóztatták.

Koburg Lujza az őrültek házában.

Budapest, május 9.

Ma délután a következő rövid, nagy szenzácziójú távirat érkezett:

Koburg Lujza herczegnőt a lobori kastélyból egyenesen Bécsbe vitték s ott azonnal **egy elmegyógy-intézetbe szállitották.**

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLOS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

!!!SÜRGÖNY!!!

Tisztelettel értesitem a m. t. hölgyközönséget, hogy

plissirozást

minden mintára méterenkint 2 krtól feljebb teljes felelősség mellett készitek **Főtér 18. szám emeletén** (volt Novelly-féle lakás) **levő női ruha készitő mütermemben,** ugyszintén mindenféle **női ruhát** a legutolsó divat szerint **5** frttól kezdve.

Kiváló tisztelettel
SCHAU ADOLF.
2—3

Csődtömegből

Női gallérok, jakettek és köpenyegek, (Schau Adolf féle csődtömegből), finom férfi ruha szövetek méterje volt 4 frt 50 **most 2 frt 25 kr.**

Butorok, lószőr madráczok, párnák a (Hungária-szállodából) nagy választékban.

Uj pedálos czimbalmak, kitünő hanggal alkalmi vételből.

Czink-féle szijgyártó üzletéből lószerszámok, nyergek stb. (alkalmivétel), továbbá gazdasági gépek kaphatók

Az alkalmivétel áru raktárában
Belkövép-u. 50 sz. Czink-féle ház.
1—3 Tisztelettel a
TULAJDONOS.

Ujabb árleszállitás!
Üzlet teljes felhagyás miatt
Törvényes végeladás!
FÉLÁRON
szerezheti be bárki teljes szükségletét.
Hallatlan olcsó árakban, óriási választék, a legszebb **tavaszi és nyári** czikkekben.

Legszebb veile	13 krtól,	Pamutvásznak.
Oxfordok	12 krtól,	Sifonok.
Szőttesek	16 krtél,	Asztalnemüek.
Pikék	28 krtól,	Ágygarniturok
Atlasz szaten	26 krtól,	Paplanok.
Női ruhaszövet	25 krtól,	Függönyök.

Női, férfi fehérnemüek és béllés áruk; és még ezerféle hasznos czikk.
Összes áruraktár berendezéssel együtt eladó.
Ismételadóknak nagy árengedmény.
Hirdetésem valódiságáról személyesen lehet meggyőződni. 3—25
Novák Albert.

Hatóságilag engedélyezett
VÉGELADÁS.
Az üzlet teljes feloszlatása miatt raktáromon levő összes készlet: u. m. **kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, férfi ruhaszövetek, pokróczok,** valamint számtalan itt elő nem sorolt férfi divat czikkek beszerzési áron alól, **készpénz fizetés mellett eladatnak.**
Tisztelettel kérem a nagy érdemü közönséget, állitásaim valódiságáról személyesen meggyőződést szerezni.
Tisztelettel
Csillag Manó,
férfi divat üzlet tulajdonos.
Főtér: Takarékpénztár épület.
8—10

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lag a Kun-kollegium hazafias tanári kara. Elhatározta u. i., hogy ez évben Kocsárd napját az algyógyi földmives iskola tanári karával és növendékeivel együtt ünnepli meg, s a kollegium ifjuságát is kiviszi a nagy gróf sirjához: hadd tegye intensivebbé az ifjuság szivében is a feledhetetlen patronus iránti kegyeletet és hálát.

Folyó hó 5-én mintegy 300 ifju vonult ki Algyógyra, az összes tanárok kiséretében, hol a földmives iskola tanári kara s növendékei fogadták nagy vendégszeretettel. Délelőtt 11 órakor vonult ki a két intézet gr. Kun Kocsárd sziklasirjához, hol Vitus Lajos, kollegiumi tanár tartott a nagy patronus emlékéhez méltó, s az ifjuságra nézve tanulságos, szép szónoklatot.

A kollegiumi dalkar éneke után pedig Budaházi Kálmán — a földmives iskola ifju tanára — helyezett szép koszorut a gróf sziklasirjának ajtajára. Ismét a dalkar énekelt, minek elhangzása után Simon Ferencz gymn. igazgató mondott lendületes szép bucsubeszédet a nagy patronus szelleméhez intézve. Innen visszatérve a vendéglátó intézetbe, megebédelt az ünneplő ifjuság és tanári kar, majd a mintaszerüen berendezett földmives iskola helyiségeit megtekintvén, este 5 órakor indult haza a „muzsa-sereg“.

Ha tekintetbe vesszük Szászváros és Algyógy nemzetiség tekintetében exponált voltát, s ha látjuk, hogy e két intézet tanári kara, mint igyekszik felhasználni minden alkalmat, melylyel növendékeiben a nemzet nagyjai iránt való hálát és kegyeletet ébren tarthatja és egyuttal a magyar nemzeti eszmét is kifejezésre igyekszik juttatni e külömböző nemzetiségekkel megrakott vidéken: csak köszönetünket fejezhetjük ki e két — hivatását mélyen érző tanári karnak. Csak előre, tovább ez uton! A siker el nem maradhat!

K. L.

Nemzeti szövetség.

Az országos nemzeti szövetség kezdeményezése folytán mult évi deczember 17-én, mint az a helyi lapokban ismertetve volt, a kolozsvári nemzeti szövetség megalakulhatása érdekében szervező ülést tartott, melyen ezen a társadalmi egységet és rendet zavaró okoknak és hatásainak megszüntetését czélzó intézmény létesithetése érdekében a szervező bizottság is megalakult. Daczára annak, hogy ezen szervező bizottság tagjaiul a kolozsvári társadalomnak legkiválóbb férfiai választatlak meg, minden munkálkodás mellett is a kolozsvári nemzeti szövetségbe oly kevés tag iratkozott ez ideig be, hogy azok száma alig haladja meg a 70-et.

Hogy a szövetség tagjainak száma ily lassan gyarapodik, annak okát az képezi, hogy sokan kétségben vannak az iránt, hogy a nemzeti szövetség nem rivalisa-e az erdélyi közmüvelődési egyesületnek? Erre vonatkozólag idézzük néhai Péchy Tamásnak, az országos nemzeti szövetség volt elnökének szavait: „Az országos nemzeti szövetség nem szorosan vett kultur-egyesület, nem is akar azoknak versenytársa lenni, de még ha az lenne is, ámbár azoknak munkálkodását van hivatva teljesen eredményessé tenni, akkor is lelkesedéssel kell felkarolni és hatalmassá tenni minden magyar embernek, hisz bármilyen versengésből is nem az egyesületek valamelyike, hanem a haza kerül ki győztesen.“

A kolozsvári nemzeti szövetség és közjólét, mint az országos nemzeti szövetség által kezdeményezett valamennyi helyi nemzeti szövetség nem szorosan vett kultur-egyesület, hanem az oly egyesület, mely a társadalmi egységet és rendet zavaró okok s hivatásainak legyőzésén emberséges és hazafias gondolkodást és érzést terjesztő, a napi és pártpolitikáról, vallás-nemzetiségi és osztálykülömbséget független szervezet utján kiván működni.

Kiválóan fontos, hogy Kolozsvárt, Erdély fővárosában a nemzeti szövetség megalakuljon, mert sok helye van Erdélynek, melyben a magyar nemzeti kultura és államesszme fejlesztése sürgös szükséget képez, s ezek a követendő példát csakis Kolozsvártól várhatják, mely város a nemzeti kultura és hazafiasság terén mindenkor a legnagyobb lelkesedéssel, s a legtöbb eredménynyel járt elől.

Felkérjük tehát a nagyközönséget, hogy mennél számosabban iratkozzanak be a kolozsvári nemzeti szövetség tagjaiul. Működő tagok évi 8 koronát, a rendes tagok évi egy koronát fizetnek tagsági dijban. Beiratkozni lehet a szervező bizottsági tag uraknál és dr. Pavlik Sándor vármegyei aljegyzőnél (Kolozsvár, vármegyeház).

A kolozsvári nemzeti szövetség szervező bizottsága nevében

Gróf Lázár István a kolozsvári nemzeti szövetség szervező bizottságának elnöke.

Dr. Pavlik Sándor a kolozsvári nemzeti szövetség szervező bizottságának titkára.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 10.

— **A regálebérletek megszüntetése.** A fogyasztási adók jövedelmének bérlet utján való biztositása ez év végén az ország minden részében feltétlenül — megszünik s a regálebérleteket semmi szin alatt sem fogják megujitani. A pénzügyminiszternek ezzel az elhatározásával, — melyet egyébként már ismételten jelzett a kormány — a regálebérlői foglalkozás Magyarországon végleg megszünik s az a körülbelül 10-ezernyi ember, a ki ma még ezzel az üzlettel foglalkozik, más keresethez fog látni.

— **Meghivó.** Az EKE. f. hó 19-én d. e. 11 órakor a titkári hivatalban (Jókai-u. 11 sz.) rendes közgyülést tart. Ez ülésre a tagokat tisztelettel meghivjuk. Tárgyak: A választmány jelentése, a számadások felülvizsgálása, a tisztikar megválasztása, az alapszabályok módositására vonatkozó javaslat tárgyalása. A Kolozsvárt, 1898. máj. 5-én tartott választmányi gyülés nevében az elnökség.

— **Az egyetlen fiu és papája.** Az Ellenzék tegnapi számában irva volt, hogy Szász Domokos fia, Szász Károly az Első Magyar Szállitási Vállalatnak fizetéses igazgatósági tagja. A közleménynek ezt a részét módositanunk kell. Szász Károly ur nem az „Első Magyar Szállitási Vállalatnak“, hanem a Fonciernek fizetéses igazgatósági tagja. — Az egyetlen fiunak a papája is ettől a direkciótól huz állitólag négyezer forint évi fizetést, — mint a biztositó társaság igazgató tanácsosa. — Az egyetlen fiu és püspöki papája azért huznak fizetést e társulattól, mert a egyház pénzéből, mint annak idején emlitve volt, 1200 drb. részvényt vásárolt a püspök, az igazgató tanács utólagos jováhagyása reményében.

— **A győri plébánus nálunk.** Roschek Antal, Győr városa érdemes plébánosa, a Ferencz-József-rend lovagja városunkban időzik. Rokona: Kreszta József államvasuti mérnök látogatására jött hozzánk s pár napot tölt körünkben.

— **A legrégibb kastély uj gazdája.** A hagyomány a kapjoni kastélyt tartja Erdély legrégibb kastélyának. Ezt a kastélyt, mely legujabb özv. Wojthné tulajdona volt, még II. József császár épittette volt Erdély egyik aristokrata hölgyének, kivel a korát megelőző uralkodó bizalmas összeköttetésben állt. Az első parkettet tényleg ez a kastéiy látta Erdélyben. Most a hires kastély gazdát cserél. Tulajdonosnőjétől megvette Kornis Károly gr. földbirtokos, aki hir szerint Kapjonba is teszi át lakását.

— **Vivó Akadémia Kolozsvárt.** A kolozsvári F. J. tud. Egyetemi ifjusága még ez év elején elhatározta volt, hogy az Unió kimondásának 50 éves évfordulója alkalmából vivó akadémiát rendez, melyre az összes magyarországi sport egyesületeket meg fogja hivni. Mint az előmunkálatokra kiküldött bizottság titkára, van s erencsém mindazon egyetemi hallgató urakat, kik vagy az akadémián vagy a bemutatandó iskola viváson részt akarnak venni, felszólitani, hogy legkésőbb f. hó 14-éig szombaton déli 12 óráig vagy Vermes Lajos egy. torna tanár urnál (délután 5—7) vagy alólirottnál az „Egyetemi Körben“ jelentkezni sziveskedjenek. Kolozsvárt 1898. máj. 10. Fabinyi Rudolf biz. titkár.

— **Wesselényi Miklós és a spiritisták.** A fővárosi spiritisták nem hagynak békét hazánk másvilágon élő bajnokainak. Közelebbről a nagy Wesselényi Miklóst zavarták ki csendes nyugalmából. A Gabányi szinmüvész és iró vezetése alatt „spirituskodó“ társaság megkérdezte a nagy Wesselényit, hogy melyik képét tartja legsikerültebbnek? Wesselényi nyilatkozott a feltett kérdésre, s két ifjukori képét jelölte meg. Egyik kép ez idő szerint a Kreith Béla gróf 48—49-es gyüjteményében van. A másikat pedig Kováry Endre festőművész készitette a kolozsvári vivó-terem számára, a hol az Unió kiállitás is lesz.

Roskovits Ignácz festőművész elbeszélte e dolgot a kolozsvári Unió kiállitás rendezőségének. A rendezőség megkereste Kreith Béla grófot, hogy ha gyüjteményében meg van ama kép, azt a kiállitási czélra leküldeni sziveskedjék. Ezuttal megemlitjük, hogy Roskovits Ignácz e hó 15-én küldi le Kolozsvárra a képeket. Leküldi a nála levő olajfestményeket is. E képeket a tulajdonosok beleegyezésével fogják kiállitani. Kiállitás után a tulajdonosoknak hazaküldik.

— **Előkészületek.** Az Unió kiállitás érdekében az ereklye muzeum öre pénteken megtekintette az aradi szabadságharcz gyüjteményt. A gyüjteményben azonban nem talált az Unió kimondására való képet, vagy ereklyét. Tegnap Budapesten a Roskovits mütermében tartottak értekezletet. Az értekezleten kimondották, hogy ha keresztül vihető lesz, világitás mellett, vászonra vetetve bemutatják az Unió ünnepén az egykoru kiválóbb szereplőket, köztük Wesselányi Miklóst, Urházit s az Unió kimondása körül tevékenykedő urhölgyek akkori arczképeit. Megállapodtak a részletekben is. Ezután megkeresték Vágó Bertalant, e müvelet keresztül vitelének hivatott mesterét, ő azonban Bécsben van, rendezi Magyarország szebb tájékairól vett képeket a jubiláris kiállitáson.

— **Kabalapataka.** Ezelőtt pár évvel eladta Kolozsvár város a kabalapataki erdőségének tölgyes részét, mely öt táblában 4—500 holdnyi területen feküdött 100,000 frt vételárért a Hirsch-és Kleinberg czégnek, mely 20000 frt cautió letétele mellett az erdő kiirtásához hozzá is fogott, de a rossz üzleti viszonyok miatt a vállalatot teljesen nem fejezte be, mert sem az összes fákat ki nem vágta, sem a kivágottakat az erdőből el nem hordatta, hanem a város közönségéhez folyamodott azon kéréssel, hogy engedtessék el neki 13000 frt vételár, és a 20000 frt cautió is adassék ki, mert ezen összeget a le nem vágott és a levágott, de el nem hordott fák bőven fedezik, sőt ennél többet érnek. A városi tanács hivatalos jelentések alapján melegen ajánlotta a város közgyülésének, hogy kérelmezők ajánlatát fogadja el, engedje el a 13000 frt vételárat és adja ki a 20000 frt cautiót, mert jó üzletet csinál, mivel nagyobb ellenértéket bocsátnak vissza vállalkozók, mint a minő pénzösszeget rendelkezésökre bocsát a város. A közgyülés a hivatalos jelentésben és a tanácsi előterjesztésben megnyugodott és a vállalkozók kérelmét teljesitette azon csekély kikötéssel, hogy az erdő kitakaritására 1500—2000 frt tartassék vissza.

A közgyülés ezen határozata után jött tudomására a városnak, hogy a Hirsch és Kleinberg czég előadása nem felel meg a valóságnak. Minek következtében a város egy bizottságot küldött ki a Szabó Gyula v. tanácsos, Lakatos Ferencz főszámvevő, dr. Tutsek Sándor, Szabó Samu és Koleszár Sándor bizottsági tagok személyében, hogy a valódi tényállást nyomozzák ki, és adjanak véleményt a további teendőkre.

Mint tudomásunkra jutott a bizottság f. hó 7-én ki is szállott Kabala patakára, hol meggyőződött arról, hogy a vállalkozók a Torma pataki 2—3000 drb tölgyfa kivételével, mind az öt táblából kivágták a tölgyfákat, két tábla kivételvel a többi táblákat ki nem takaritották, ugy hogy a vállalkozók által vissza ajánlott lábon álló és ledöntött fa mennyiségek alig érik meg a fordak kitakaritását. Kiváncsiak vagyunk az ügynek a további fejleményére.

— **Gyógyszerészek ünnepe.** A kolozsvári magyar kir. Ferencz József Tudomány Egyetem gyógyszerészettan hallgatóinak segélyegyesülete 1898. május hó 29-én tartja fennállásának 25 éves jubileumát. Az ünnepségek élén, mint elnök ifj. Gálfy György, mint alelnök Keller Manó áll. Az ünnepségen részt vesznek dr. Friedman József, Dávid József, Nits János, Szele Béla, Hints Zoltán, mint ez intézetben az elmult években végzett gyógyszerészettan hallgatók megbizottai. Az ünnepély programmja következő, 28 án este: Ismerkedési estély a lövöldében. 29-én reggel fél 8 órakor. Dr. Fleischer Antal és dr. Kanicz Ágost néh. egyet. tanárok sirhelyének ünnepélyes megkoszoruzása. 9 órakor: Isteni tisztelet az egyetemi templomban. 10 órakor: Diszgyülés a vegytani intézet disztermében. Délután fél 3 órakor. Közebéd a sétatéri kioszkban.

— **Vasuti baleset.** Az este 7 óra 48 pkor Brassóból Kolozsvár felé induló személyvonat mult szombaton este Apácza allomás közelében a 267 számu őrház mellett levő átjárónál elgázolt két lovat. A helyettes őr ugyanis elszunnyadt es elmulasztotta a sorompót leereszteni, a minek folytán Márton Miklós apáczai lakós felhajtott a pályára. A hirtelen oda érkező vonat felforditotta a kocsit. Az abban ülő öt utas kiesett a kocsiból és kisebb nagyobb sérülést szenvedett, a kocsiba fogott két ló ellenben azonal kiadta páráját. A vizsgálatot a helyettesőr ellen meginditották.

— **Maros Ujvárról** vesszük a hirt, hogy ott a Fritz bányatanácsos által jó karba hozott és kényelmesen berendezett fürdő, melynek czélszerü berendezéséről közelebbről emlékeztünk meg, azon előnynyel is kinálkozik, melyet egy jó zenekar nyujthat. Az ottani bányász zenekart ugyanis a tevékeny és közszeretetben álló Bányatanácsos teljesen ujra szervezte. Az ujonnan alkalmazott Rák János karmester egy év alatt a negyven tagból álló zenekarnak tetszetős uj darabokat tanitott be, s e fürdő idény alatt hetenként négyszer fogja a fürdő közönséget szorakoztatni. Nemcsak uj hangszerekkel, hanem diszes egyenruhákkal lettek ellátva a zenekar tagjai; ugy hogy megjelenésük valóban meglepő, játékuk pedig dicséretre méltó. Mint halljuk közelebbről Nagy-Enyeden rendez séta hangversenyt e kitünő zenekar, s jövedelmét a M.-Ujvári ev. ref. ujonnan épitendő templom javára ajánlja föl. Majd Dévára szándékszik lerándulni. Ajánljuk e zenekart a fürdöző közönség és a meglátogatandó városok figyelmébe, mert valóban elismerésre méltó; mint azt mult év őszén kolozsvári szereplésével is bebizonyitotta.

— **A drágaság.** Deésről irják: Folyó évi május hó 1-től kezdve Deés városában a marhahus ára ismét emelkedett 4 krral, jelenleg téhát egy kiló marhahus ára 40 kr. A mint azonban hirlik, még 4 krral szándékoznak az illetők a marhahus árát emelni. A legutóbbi deési heti vásárban a buza ára is emelkedett, nemkülönben a tengerié is, a buza ugyanis 13 50—14 frton, a tengeri 6 frt 50 kron kelt el. A liszt a kereskedésekben 1—2 krral emelkedett. Tehát a két fő élelmi czikk a kenyér és hus hitetlen magas árakra szökött, a veteményt nem is számitva, a mi szintén méregdrága

— **Maros Bogát indóházánál,** a községi elöljáróság élhetetlensége folytán, azon végzetessé válható és elnézhetetlen szokás lett állandóvá, hogy a falusi gyermekek az ott megálló vonat utasaitól krajczárokat koldulnak, és sok könnyelmü utas dob is egy-egy krajczárt és gyönyörködik abban, hogy miként futnak a gyerekek a krajczár után, és mikép viaskodnak, egymást a földreverve a felett. A napokban, mint egy szemtanu nekünk irja, a megindult vonat egy pár ilyen krajczár felett viaskodó 2 gyermeket kicsiben mult, hogy el nem gázolt. Felhivjuk az alispán figyelmét, ügyeltessen nehány napig a falusi elöljáróság által, hogy e végzetessé válható koldulás megszünjék.

— **Várkonyi utóda.** Pfeifer Sándor — budapesti szocziálista főkolompos a következő leveleket intézi a — vidéki szocziálistákhoz. Tisztelt Elvtársak! Miután sokat üldözött és bátor pártlapunkat a Népszavát a hatalom minden héten rendesen lefoglalja és ez által a lap küldése késést szenved, miután továbbá a vidéki postahivatalnokok egy része lábbal tiporja a törvényt, előfizetőinknek a Népszavát vagy megkésve, vagy egyátalán nem kézbesiti, miután végül a Népszava eddigelé csak egyszer hetenkint jelenik meg és nem képes az összes munkás hireket közölni, a pártvezetőség szükségesnek látta egy radikális napilappal olyértelmü összeköttetésbe lépni, hogy az az összes pártra vonatkozó hirekehaladéktalanul közölje és igy az elvtársak mindennap értesülést nyerjenek. E czélból kérjük elvtársainkat a következő két utasitást haladéktalanul teljesiteni. Irják meg nekünk, hogy milyen korcsmában vagy kávéházban szoktak leggyakrabban az ottani elvtársak megfordulni s ezen korcsma vagy vendéglő pontos czimét kérjük. Miután a pártvezetőség a Függetlenség czimü napilappal fogja közöltetni hireit, követeljék az elvtársak minden korcsmában és kávéházban, a hol megfordulnak a Népszava mellett a Függetlenséget is. Sürgős választ kérünk. Terjesszék, támogassák a Népszavát! Éljen az általános választói jog. Elvtársi üdvözlettel: Pfeifer Sándor. Ez a levél azt bizonyitja, hogy a Függetlenségi párt programmjával indult s a Függetlenség átalakult a szocziálistak hivatalos közlönyévé s feladta állaspontját, mert a Függetlenségi párt elveivel a szocziálizmas nem fér össze.

— **Izgalmas medvevadászat.** Nem rég, hogy Lipót Szalvátor főherczeg Boszniában medvére vadászott, egy izben izgalmas jelenetet élt át. Alig kezdődött meg a hajtás, a mikor egy hatalmas nőstény medve egyenesen a főherczegnek tartva, csörtetett elő az erdőből. A főherczeg lőtt és nyakán találta a vadat, mely ennek daczára rá akart rohanni a főherczegre, a ki másodszor lőtt, ismét — talált, de a medve nem esett el, hanem utolsó perczben, irányt változtatva, dr. Cservicsek ezredorvosra akarta magát vetni. Az ezredorvos szintén elsütötte fegyverét, mire a — medve, harmadszor találva borzasztó dörmögéssel egész közel ment Cservicsekhez, a kinek fegyvere csütörtököt mondott. Az izgalmas pillanatban az orvos előrántotta vadászkését, hogy leszurja a dühös fenevadat, a — mely a fényes kés villogásától megijedt és megfordult. Ebben a perczben a főherczeg jól irányzott lövése halálosan találta a medvét, a mely azonnal kiadta páráját.

— **A kullancs.** Megtalálhatod őt mindenütt. Az utczán, szinházban, estélyen egyaránt. — Ha az esti korzónál egy barátoddal találkozva fontos magán ügyedet beszéled — rövid perczek mulva, harmadiknak ott van ő. — Csatlakozik. Karját bizalommal öltöi be a tiedbe és te kizökkenve a témádból, másra tereled és a mindenkit megszólló ur téged vegyen a nyelve hegyére. Ha a kávéház előtt harmadmagaddal tárgyalsz, mérget vehetsz reá, hogy mint jól értesült negyedik rövid idő mulva ő tárgyalja a nap fontos eseményeit. — Nagyobb párbajok megtörténtét az ő lázas szaladgálásából teljes biztonsággal lehet következtetni. Öltözéke, ha nem is az utolsó divatszerinti, de kifogástalan. Tompa orra mintha mindig szimatolna. Szemei lázasan pislognak a czvikker alatt. Beszédközben jó tőle távol állani, mert a gyors beszédtől ajkairól az esőcseppnek ezrei röpülnek szemeidbe. S csak ugy dobálódzik az előkelő és hangzatos nevü barátokkal.

— Ha esküvő, banket vagy valami — botrányról van szó, ő a leghitelesebb forrás.

— Ő a társadalom statisztája. — Bele csimpaszkodik mindenkibe, nem szereti, sőt utálja mindenki, s bár nem mondják neki, de éreztetik vele . . . — És ő mintha észre se venné, megy, hogy szennyes nyelve fulánkjával marjon, harapjon. Ő az, kire ilyen formán hivatkoznak! — „On dit.“ — „Mondják — . . .“

Igen, ez a gyülöletes kinövése a társadalomnak, ez a hirharang itt és köztünk és nem lehet tőle szabadulni, mert mentül jobban kergeted, annál jobban beléd csimpaszkodik. Ez a természtrajz szerint: a kullancs.

— **Kuba-sziget.** Az egész világ várja legközelebbre, hogy Spanyolország az Egyesült-Államokkal való háborujának főhadi téneyét Kuba-szigete környékén fogja végig vivni, a mikor azután ennek a remek gyarmatnak a sorsa eldőlni. Az Antillák gyöngyének elnevezett szigetország, 118.833km² területtel s a legutolsó számlálás szerint 1,690.000 főnyi lakossággal bir. A szigetet 1492-ben okt. 28 án Kolumbusz fedezte fel. Diego Velasquez pedig 1511-ben foglalt el. Fővárosa 1633 óta Havanna lett. A sziget partjai nagyobbára laposak és mocsarasak, ezen kivől pedig azért is nehezon hozzáférhetők, mert homok-és korállzátonyok fogják körül. Magasabb hegylánczai: a Sierra Camaraioca, a Lomas de San Jáon és a Siera de Carcamesas. A legmagasabb hegycsucs a Pico de Tarqino (2560 m) és a Sico Ojo del Toro (1582 m.) Folyó igen sok van a szigeten, legnagyobb a 200 km. hosszu és a Buena Esperanza nevü öbölbe torkolló Canto, továbbá a Saza, a Sagna és a Hatiguanico. A sziget hadereje béke idejében 22.000 főből állott. A vasuti hálózata 1800 km. hosszu, az első vasutat 1837-ben nyitották meg, a telegráfvonalak hossza 3458 km. 170 hivatallal. Mindent összevéve, Kuba szigetére Amerikának nagyon vásik a foga, hiszen már 1854-ben is 120 millió dollárt akartak érte fizetni. Most pedig a hadiszerencse van bizva a dolog.

— **Divatos virágok.** A szeszélyes divat hatalom, a mit köszszóval — divatnak szokt veznek, évenkint más más jelszót tűz ki zászlajára és — más más — szerencs len halandók ellen indit irtó háborut. Párisban ez időszerint a virágárusok szen vednek a könyörtelen és mégis nyira imádott divat szeszélye folytán. Kim datott ugyanis a jelszó, hogy az élő v nem „divat“ többé, s az elegáns p hölgy csakis müvirágot tűz akár ut akár pedig estélytoilettjének derekára. a párisi hölgyek vakon engedelmes nek a divat parancsainak és a szép, o tos virágok ezentul számüzvék a nová az Isten is szánta őket, a asszonyok és leányok kebeléről. Az elő ugyanis az uj divat apostolainak állítása rint, csakhamar elhervad s szinvesztve horgasztja le fejecskéjét. A világos kalm azonkivül meglátszik nyomuk, s ép egyne divatos virág foltjait abszolute le len kémiai uton is eltávolitan A mesterséges virágokat Roger és Ga parfümjével szagositják. Mindazonáltal hisszük, hogy semmiféle gyémántpor, világ semmiféle parfümje sem pótolja virágok színét és illatát.

— **Elveszett** egy silkrott-lorgn főtéren. A becsületes megtaláló kéretik adni Nagy-Malom utcza 1/á 1 emelet Bukovszky Lajósnénál, a hol illő jutalo részesül.

— **Az egyedül** kellemes izü, te szetes hashajtószer a Ferencz József serüviz, melyből dús gyógytartalmánál fo mint rendszeres adag egy boros poh reggel éhgyomorra véve elégséges. Ezen viz 10 világkiállitáson nyert aranyér Kérjünk Ferencz József keserüvizet.

A tiszt urak szórakozná

vagy

czéllövés a czivilek orrára,

avagy

egy hadtestparancsnok inkognitóban

A Sz. N. irja: Lobkovitcz herczeg budapesti badtestparancsnok czivil ruhá kirándulást tett egy Budapesthez nem m ső városba és ottan szigoru inkognit megfigyelte az ő ifju csillagos és kard tézeinek társaságbeli nyilvános magavise a mire igen nehéz panasz volt. Ő látni ak mi van a dologban, igazságot panaszol a czivilek és hát csakugyan olyan ine játékos kedvükben vannak-e a fiatal urak, a kik ezen czivil-várost bol teszik.

Különös panaszok voltak ezek, mondta az egyik, hogy a tiszt urak a vános helyeken, mint a hogy szeretetre diákok és bakfisek szoktak játszani fehér tal fölött, kenyérgalacsinokat dobálnak más ra. A tiszt urak azonban — igy p szolta többek közt egy szálloda és vend tulajdonos — állandóan a czivilek ellen deztek az éttermekben ilyen csatát, gy rolván magukat a czéltalálásban. A ösz tok pedig rendesen egy-egy czivil orrán, fején, száján tüzettek ki, a mi termés korántsem volt olyan rémes bombázás, az amerikai flotta tüzelése, de bosszuságo felháborodást elég nagyot keltett.

A sok csillag és különösen a sok l győzte a háborut, a czivilek rückwerts rálással tértek ki a kenyér-golyóbis elől és igy a szállodás csakhamar észre hogy a czivilek egy részét jórészt küld a vendéglőjéből, a győztes hadsereg korántsem kárpótolta a nagy adóju vend lőst valami különös bőkezüséggel. Többe máztak, mint költöttek.

A panasz ez és más effféle volt, a irásban küldtek el Lobkovitz herczeghe Hihetetlen. Ezt meg kell nézni. „Az tisztjeim. A mi tisztjeink!“ Ezek a gond tok okvetlenül megjelentek a főparan agyában s igy szól tovább meseszerint a hirünk: a herczeg álruhában elment nézni a tisztjeit, figyelni őket: mit csi nak a nyilvános helyeken?

S egy este egy daliás czivil ur fő helyett ott abban a vendéglőben, a tiszt asztalától jó távolságban. Nehogy tán fölismerje valaki. Jöttek a fiatal tiszte komároztak és később, mint rendesen fixir kezdték a bemerészkedett czivil vendég Mert mindig kaptak még passasért, ol a kik nem ismerve a tiszturak szórakozá bemerészkedtek ebbe a vendéglőbe.

Szóval vacsora közben meg volt m háboru üzenve és vidám nevetések m működésbe vették a jövő nagy csaták b a gólyószórókat: párossával frics kenyér-darabokat a czivilasztalok felé, egy czivil orr el volt találva, diadallal tott fel a seregek fővezére, a ifju tiszte

— Getroffen!

S mint a legenda mondja: ekkor f lott egy ur, egy magas, daliás, ősz c férfiu a vendéglő egyik távolabbi asztal és a mint kifelé ment, élesen végig járt tekintetét a tiszturak során. Aztán fölm szállodai szobájába, átöltözött gyorsan nyes egyenruhájába és szárnysegédjét la a garnizon szórakozó tiszturaiért.

A hadtestparancsnok herczeg hi őket.

Mi volt itt? Egy kis königrätzi delem. Ha a czivilek igazándi Krupp ágy kal lövöldöztek volna vissza rájuk, nem volna az a kapkodás és remegés.

A hadtesparancsnok!

Mi volt ott előtte? Ott mikor fel ultak és megkezte a herczeg a leczkét? Ho

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

volt az a leczke? Milyen képeket vágtak az urak még oly vidám tiszt urak és mit szól- később az itélethez: mindenről se nyil- irást, se fényképfölvételt nem vettek és adtak.

De hogy azon leczke igen erős és üd- volt, az ép oly bizonyos, mint hogy a urak rémült hosszu képet vágtak és az nem tetszett nekik.

— Csi.

TANUGY.

Értesités a tanitóképző-intézetbe felvétel iránt.

A székelykereszturi m. kir. állami tanítóképző-intézet I ső osztályába, az 1898—9. évre felvétetnek oly éptestü, épszervezetü, egészséges ifjak, számszerint 25, kik 15-ik évüket betöltötték, s a gymnasium, vagy reáliskola, vagy a polgári iskola legalább alsó osztályát, vagy a felső népiskolát jó sikerrel végezték, vagy a jelen év juuius hó végéig elvégzik.

A felveendő ifjak közül 20 an jó iskolai bizonyitvány és kellőleg igazolt szegénység alapján, a következő állami segélyben fognak részesitetni: az együttlakási helyiségben, a szabályban beférnek, lakás, fütés, világitás; — továbbá fehérnemü-mosatás és netaláni betegség esetében, gyógykezelés, s ezeken, kivül évenként 5—6 frt pénzsegély; továbbá 5 ujat költségére vétetik fel, s csak gyógykezelést és fehérnemü mosatást nyer. Bővebb felvilágositással szolgál.

Borbély Sámuel,
igazgató-tanár.

Egyleti élet.

A fillér-egyletből. A kolozvári napszámosok házbér-segélyző fillér-egylete a napokban tartotta meg évi rendes közgyülését Albach Gézáné elnök lakásán, melyen az egylet tagjai nagy számmal vettek részt. A titkár évi jelentése hü képét adja az egylet áldásos működésének. Hogy mekkora áldozatokat hoz az a legszerényebb anyagi viszonyok között működő egylet, legyen elég ennek bizonyitására felhozni azt, hogy az 1897. évben ápril. és okt. 1-én összesen 348 forint osztott ki szegényei között. Kicsinynek látszik ez összeg, de tekintve azt, hogy alapja csak 828 frt 50 kr, a mit nem szabad elköltení, ezenkivül a mult évben csak a tagsági dijakból, kötö-estélyek jövedelméből osztotta ki a 348 frtot, nemcsak soknak, de majdnem erején felülinek mondható. — Ez egylet szabályai értelmében, a segély osztást a Kolozsvár azon szegényei között gyakorolta, a kik egyáltalán nem mehetnek koldulni szégyenpirulás és a legnagyobb foku szégyen nélkül. Igaz ugyan, hogy „szemérmes koldusnak üres a tarisznyája", de a ki önhibáján kivül maradt 5—6 gyermekkel árván, özvegyen, a legnagyobb nyomorban, a ki a papi, orvosi s más társadalmi állással járó tisztes megélhetést most nálkülözi, az ilyeneket segiti és segitette az egylet. Több ev. ref. papné, két doktorné, mindkettőt nagyon jól ismeri Kolozsvár közönsége, egy pár ügyvédné, egy pár olyan iparosnak hátra maradt neje részesül az egylet segélyében, a kikre nem is olyan régen irigységgel tekintett az ember. S mégis ez az egylet részesül a legmostohább bánásmódban sokféle tekintetben.

Kötőkét rendeztek 1897. évben Albach Gézáné, Kiss Sándorné, Kozma Ferenczné, Horovitz Sámuelné és Polcz Rezsőné, az ezekből befolyt összes jövedelem: 201 frt 65 kr. volt.

Az egylet két alelnöke körülményei miatt, ez idő szerint, nem lévén abban a helyzetben, hogy az elnököt fáradságos munkájában támogathassa, a közgyülés h. alelnökké Kozma Ferenczné választmányi tagot nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztotta.

Kozmáné egyike az egylet leglelkesebb, legáldozatkészebb és legbuzgóbb tagjain k, kiben az elnök odaadó munkatársat, s az egylet egy fáradhatatlan tisztviselőt nyert. Nyolcz választmányi tag választatott, u. m. Kónya Ráchel, dr. Békéssy Károlyné, Benel Ferenczné, Szathmáry Elekné, Sztojanovits Györgyné, Dávid Antalné, Benkő Mihályné, Polcz Rezsőné. Gyulay Lászlóné pénztárnoknak, ki a pénztári teendőket évek óta e legnagyobb pontossággal és gondossággal teljesen dijtalanul végzi, valamint azoknak, a kik kötőkét rendeztek, jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyülés. Azután egy népünnepély rendezését határozták el, hogy ennek jövedelmét az októberi segélyosztásnál felhasználva ujból könyörületes dolgot cselekedhessenek. A helybeli két lapnak az „Ellenzék"-nek, „Magyar Polgár"-nak azon szivességükért, hogy a hirdetéseket minden alkalommal a legnagyobb készséggel közreadni szivesek voltak, szintén jegyzőkönyvi köszönet lett megszavazva.

A közgyülés az egylet legnagyobb jótevőjét s legbuzgóbb tagját az elnököt éltetve jegyzőkönyvi köszönet lett megszavazva. ért véget.

MŰVÉSZET.

K. Gerő Lina, a budapesti Nemzeti Szinház kitünő müvésznője, a mi feledhetetlen naivánk városunkban időzik.

*

Szinészet Erdélyben. Az Alföld két legnagyobb városának szintársulata keresett nyárára menedéket Erdély hegyei között: az egyik a szegedi, másik a debreczeni.

Makó Lajos szegedi szintársulata Deésen jó szerencsével müködik. Régi dolog különben, hogy alig van egy is az erdélyi városok között, mely olyan pártolásban részesitné a szinészetet, mint a deési. Pedig ugyancsak kicsiny város. Méltó elismerés illeti ezért a deésiket. Makó társulata különben, a mint egyik ottani lapból látjuk, nagyon változatos müsort ad és jó előadásokat produkál. Közelebbről pedig öt estén át fogja vendégszerepeltetni Ujházit, a minek igen örülnek a deésiek.

Komjáthy János debreczeni szintársulata a székelység fővárosában, Marosvásárhelyt müködik, mely tavaly a kolozsvári szinház nyári állomása volt. Komjáthy sem panaszkodhatik a pártolás hiánya miatt. A szinházat eléggé látogatják. A társulat tetszik, egyik lap nagy elismeréssel szól, hogy Komjáthynak szép ruhatára és uj diszletei vannak, a miben eddig a marosvásárhelyiek nem igen gyönyörködhettek. A müsor elég érdekes, a mint ottani lapokból látjuk.

Dévén Csóka Sándor, egykori kolozsvári szinigazgató társulata müködik. A müsor nagyon változatos, az előadások is jók, a mint egy helyi lap irja, a közönség azonban nem pártolja kellőleg, a minek oka az emlitett lap szerint az, hogy a közönség azon részének, mely igazán müpártoló, kevés a pénze, azon résznek pedig, melynek pénze bőven van, nincs a müpártolásra fogékony érzéke.

*

Jászai müvészi körutja. Jászai Mari, a budapesti Nemzeti Szinház hirneves tragikája junius havában müvészi körutat tesz Erdélyben és a Tiszán inneni részekben. Vele együtt megy Somogyi Mór zongoramüvész és Somogyi B. Carola opera-énekesnő, a darmstadti opera volt énekesnője, mindkettőn igen előkelő tagjai a budapesti zenevilágnak. A müvészi körutat kulturális egyletek rendezik, a mi egygyel több ok arra, hogy a közönség minél nagyobb számban látogassa a hangversenyeket. A müvészi körut iránt városunkban is nagy az érdeklődés. Hogy a körut mikor veszi kezdetét, arról lapunk közelebbi számaiban emlékezünk meg.

IRODALOM.

A titkos kert. Az Egyetemes Regénytár legujabb kötete egy hires franczia régényt tartalmaz Marcel Prévost tollából, a kit a magyar közönség csak ebből a munkájából fog igazán megismerhetni és megitélni. Marcel Prévost-t ugy ismerik Franczia országban, mint a modern női alakok egyik legfinomabb és legelmésebb bonczolóját. Prévost valóban ismeri a modern nőt, különösen pedig a modern — asszonyt, minden szenvedélyességével, idegességével, rejtelmességével és bájával. A titkos kert is egy modern asszonynak a története, a mely egyszerü kertben is tele van érdekes és megkapó momentumokkal, a női lélek — sajátságos és lebilencselő megnyilatkozásaival. Nincs olyan asszony, a ki Prévost Mártájának történetében és háztartásában — legalább itt-ott magára ne — ösmerne, Prévostnak ez az első, igazán becses alkotása, mely magyar nyelven megjelent, s a mely minálunk éppen oly nagy hatásra számithat, mint Franczia országban, mert Prévost e regényében nem párisi vagy merőben franczia erkölcsöket fest, hanem magát a házasság problémáját tárgyalja s megmutatja, hogy egy asszony, a ki nyomára jő a férje hütlenségének, kezdetben megtorlásra, válásra gondol, utóbb, rendkivül finoman megrajzolt lelki válságok után mint tér ujra vissza a családi tüzhelyhez. A regény után következik Coppée Ferenczneknek, a népszerü franczia poétának egy rövidebb, de annál hatásosabb elbeszélése, melyt Fái I. Béla forditott magyarra. A csinosan bekötött könyv ára 50 kr.

Gyászrovat.

Murányi József, a főrendiház hivatalnokának nejét, született Kilin Rózát, tegnap helyezték örök nyugalomra, nagyszámu résztvevő rokon és imerős jelenlétében.

A koporsót diszes koszoruk halmaza boritotta, melyek közül különösen szép volt a gyászoló férjé. Valóban leirhatatlanul megható volt a gyászoló ferj fájdalmas helyzete, midőn látta, hogy tőle és őt körülálló kisdedeitől, a szerető hitvest és édesanyát, a föld göröngyei örökre elválasztják.

*

Letört bimbó. Lótz Károly budapesti jeles festőmüvészünket családi gyász érte. Egyik kedves kis unokája, a 3 éves Sándor Lili, Sándor Ákos torda-aranyosvármegyei főispáni titkár és neje Lótz Jákoby Ilona kis leánya, Tordán, május hó 9 én d. e. 1/2 12 órakor elhunyt. Nyugodjék csendesen.

Jótékonyság.

Az „Erzsébet-Mária" Vörös Kereszt Kórház javára folytatólagosan a következők adakoztak: (Conte) Gróf Ferrine, szül. br. Wodianer anna urhölgy (Grácz) 200 koronát, özv. br. Bánffy Alberné 72 koronát, Klärmann Adolf 100 koronát. Brencsán Mari urhölgy gyüjtőivén: Pogány György 10 koronát, Torma Miklós 20 kor., Szentiványi Gábor 4 koronát, Schopf Gyula 10 koronát, Folyovics Sándor 2 koronát, Felszeghy Sándorné 4 koronát, Tóth Miklósné 2 koronát, dr. Varró László 4 koronát, N. N. 1 koronát, N. N. 4 koronát, Bánffy Kázmér 4 koronát, dr. Boczné 4 kor., Török Bertalan 10 koronát, Végh Arthur 10 koronát, Végh Bertalan 10 koronát, Boér Sándor 4 koronát, Budinszky Ernő 4 koronát, Szász Béla 6 koronát, Sigmond Dezsőné 10 koronát, Scharschnich Györgyné 4 kor., özv. Wagner Frigyesné 6 koronát, br. Győrffy Gézáné 10 koronát, összesen 143 koronát; Hatfaludy Istvánné, szül. br. Bornemissza Anna urhölgy gyüjtőivén: Máriaffy Rothlen grófnő 10 koronát, Knöpfler Elekné 20 koronát, Bálintitt Béldi grófnő 10 koronát, Kovács Ferencz 6 koronát, özv. br. Bornemissza Andrásné 40 koronát, Hatfaludy Istvánné 40 kor., gróf Toldalaghy Lászlóné 10 koronét, özv. báró Rothental Henrikné 10 kor., összesen 146 kor., László Gyula 50 koronát, br. Kemény Árpádné 40 koronát, br. Wesselényi Istvánné 200 koronát, özv. Czetz Péterné 50 koronát, gr. Bethlen Aladár 200 koronát, Erdélybank és részvény-társaság 100 koronát, Kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvény, társaság 100 koronát, Economul 100 koronát, Kolozsmegyei takarékpénztár 20 koronát, Kereskedelmi bank 50 koronát, Becker Julia urhölgy 1 drb. 20 márkás aranyat, Bogsch Lajosné 16 koronát, Lipthay Pál 16 koronát, Lázár Mihály (Ürmös) 100 koronát, Szabó József nagybirtokos 500 koronát, Podoba Vazul 2 öl tüzifát. Fogadják a nemesszivü adakozók e helyen is hálás köszönetünket.

Kolozsvárt, 1898. május 10.

A választmány nevében
Dr. Brandt József.

*

Lengyel Lajos szülőföldét, Székely-Kereszturt közelebb meglátogatván, az ottani ev. ref. egyháznak 100 frtot adományozott.

Az „Ellenzék" panaszkönyve.

Mocs, május 8.

A fennálló szabályok értelmében az iparos segédek és tanonczok a kolozsvári kerületi betegsegélyző-pénztárnak kötelesek a tagjai lenni, s igy a munkaadó köteles alkalmazottjait nevezett pénztárhoz bejelenteni, s a segédért 12 kr, a tanonczért pedig 6 kr heti tagsági dijat fizetni. A betegsegélyző pénztár köteles betegség esetén orvosról és gyógyszerekről gondoskodni, munkaképtelenség esetén pedig táppénzt is köteles adni. Ez mind szép volna, ha igy történne, azonban sajnos nem igy van. Itt Mocson van vagy 5 betegsegélyző-pénztári tag, kik még 1897 évi október és novembzr hónapokban voltak betegek, de táppénzt többszöri sürgetés daczára mai napig sem kaptak. Az itteni bizalmi férfiu valahányszor a táppénzt kérik tőle, azzal válaszol, hogy a központból nem kapott egy krt sem, s igy a törvényesen megillető táppénzt nem adhatja ki. Ennél azonban sokkal nagyobb baj van; ha betegek vagyunk, az orvos nem akar orvosságot rendelni, vagy ha nagy kérelem folytán rendel is, a gyógyszerész nem akarja azt elkésziteni és kiszolgáltatni, s ezen eljárásukat azzal indokolják, hogy a betegsegélyző pénztár nekik sem akar fizetni, s igy ők a pénztár részére semmit sem hajlandók ingyen tenni. Már most itéljen a nagy közönség, helyes eljárás-e az, hogy mi fizessük a pénztári járulékot, — melyet ha jóakaratulag nem fizetünk, kényszer utján hajtják fel rajtunk — és ha betegek vagyunk, saját pénzünkön orvosoljuk magunkat?

Az én feleségem sulyos beteg volt, de a pénztári orvos nem akarta gyógyitani, a miért más orvoshoz kellett fordulnom, a gyógyszerész pedig a pénztár kontójára nem akart gyógyszert adni, a miért kénytelen voltam a gyógyszerek árát kifizetni, s az orvosnak adott honoráriummal együtt belekerült nekem 20—25 frtba. De mindezek mellett a pénztári tagsági dijat fizetem, mert ha nem fizetem, felhajtják rajtam.

Többen.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék" táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

Aratási sztrájk.

Budapest, máj 10.

Az aratási sztrájk kérdésében megbizható forrásból jelenti a „Kel. Ért." Daczára a fővárosi szocziáldemokrata párt vezetőség nyiltan ugy, mint titokban üzött agitálásának, most már egész bizonyossággal állithatjuk, hogy a készülőben levő aratási sztrájk az idén még nagyobb fiaskóval fog végződni, mint tavaly. Azon vidékeken nevezetesen, hol tavaly a földmunkások sztrájkoltak, ennek ismétlődése a szerzett tapasztalatok után az idén teljesen kizártnak látszik.

Igy Békésmegyében a munkások legnagyobb részt megkötötték a szerződést, mert a mult évben arról győződtek meg, hogy a földbirtokosok még ideje korán kaptak ruthén munkásokat, ők maguk pedig kereset nélkül maradtak. Megnyugtató hirek érkeznek Torontálmegyéből is. A sztrájk e megyében tavaly a legnagyobb mérveket öltött, a minek a rossz termés folytán első sorban tulajdonitandó az a nagy inség, mely megyeszerte uralkodott és a melynek enyhitésére szükséges volt az a társadalmi akczió, melyet ép a megye földbirtokosai inditottak a szegény sorsu lakosság érdekében. E megyében a szerződések kötése most akadálytalanul folyik és a munkások mindenütt kiváltják az igazolványukat, mivel a mult évi kudarcz ismétlődésétől tartanak. Igy Skerlecz Mihály munkás vezér, a ki a tavaly egyike volt a legfanatikusabb izgatóknak, Torontál-Vásárhelyen maga is kötött szerződést. Pestmegye azon községeiben, a melyekben tavaly munkászavargások voltak, a földmunkások okultak a tapasztalatokon és szintén kötnek szerződést. Igy Alberti-Irsán, Szecsőn, Monoron, sőt még Czegléden is. Más megyékből szintén érkeznek megnyugtató hirek.

Időjárás.

Budapest, máj. 10.

Az utóbbi 24 órában is voltak közepes, vagy gyönge esők és pedig ezuttal leginkább Erdélyben, — egyebütt csak szórványosan. Maros-Vásárhelyen 15 miliméter, Kolozsvárt 11, Ó-Gyallán és Ungvárt 5 miliméter, Selmeczbányán és Nagy-Szebenben 9 miliméter, Trenkován és Vajdahunyadon 2 miliméter csapadék volt. Selmeczbányán és Kolozsvárt zivatar közben jég is esett. A hőmérséklet kisebb a normálisnál. Ködöt jelentenek ma reggel Ó-Gyalláról és Aradról.

Általános sztrájk.

Budapest, május 10.

A lapoknak egy kőnyomatos ujság nyomán közölt ama hire folytán, hogy a szocziáldemokrata párt általános, az egész fővárosra kiterjedő sztrájk-mozgalmat szándékozik meginditani, Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter azonnal intézkedett, hogy a hatóságok utján ez állitólagos mozgalomról kellő tájékozás szereztessék. A beérkezett jelentések beható kutatások alapján egyhangulag odanyilatkoznak, hogy sztrájkmozgalom jelenleg a fővárosban — eltekintve a keztyüszabászok mulófélben lévő és kisebbmérvü sztrájkjáról — egyáltalában nem észlelhető.

Wlassics Bécsben.

Budapest, május, 10.

Bécsből távirják: Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter ma meglátogatta a Theresianumot, hogy az ott tanuló magyar ifjak felett szemlét tartson, Pidoll báró igazgató a tanári kar élén fogadta a minisztert, a ki az összes magyar növendékeket bemutattatta magának. A miniszter számos kérdést intézett a növendékekhez s szorgalomra buzditotta őket, hogy majdan hazájuknak hasznára váljanak. Az igazgató mintegy 15 osztrák növendéket is bemutatott a miniszternek, a kik a magyar nyelv tanulására jelentkeztek, a mi fölött a miniszter örömét fejezte ki.

Bulgáriából.

Budapest, május 10.

Sophiából jelentik a „Kel. Ért."-nek, hogy a bolgár határőrök több egyént letartóztattak, kik a török határon át akartak szökni. A letartóztatottak fegyverrel és lőszerrel is el voltak látva. Bolgár politikai körökben azt tartják, hogy legnagyobb valószinüség szerint, ezek a maczedóniai bizottság tagjai voltak, kik Maczedóniába akartak jutni, hogy ott a nyugalmat megzavarják.

A bolgár miniszter elhatározta, hogy az összes tisztek részére minden fegyvernemnél uj egyenruhát, illetve felszerelést állapit meg és pedig az osztrák-magyar monarchia beli tisztek felszerelésének mintájára.

Országgyülés.

Budapest, máj. 10.

A képviselőház mai ülésén folytatták a szövetkezetekről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Komjáthy Béla fél, hogy a javaslat nem fogja a bajokat orvosolhatni, mivel pénzalapja nem lesz elegendő.

Czélszerübb volna, nézete szerint a meglevő szövetkezeteket segélyezni, pártolja Bartha Ödön módositását.

Miklós Ödön a javaslatot elfogadja.

Biró Lajos fél az állam nagy befolyásától.

Helyteleniti a központi rendszert. Ugyanily értelemben nyilatkozott Meltzl Oszkár is.

Meltzl beszéde alatt az a hir terjedt el a Házban, hogy Zimándy a folyóson van.

A Kossuthtisták azonnal a folyosór siettek, hogy **kidobassák** Zimándyt.

De erre nem volt szükség, mert a hir nem bizonyult igaznak.

Zavargások.

Budapest, május 10.

Milánóban a zavargások még mind tartanak. 200 zavargó egy apácza kolostorba menekült. Ott valamennyit letartóztatták.

Koburg Lujza az őrültek házában.

Budapest, május 9.

Ma délután a következő rövid, nagy szenzácziójú távirat érkezett:

Koburg Lujza herczegnőt a lobori kastélyból egyenesen Bécsbe vitték s ott azonnal **egy elmegyógy-intézetbe szállitották.**

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLOS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

!!!SÜRGÖNY!!!

Tisztelettel értesitem a m. t. hölgyközönséget, hogy

plissirozást

minden mintára méterenkint 2 krtól feljebb teljes felelősség mellett készitek **Főtér 18. szám emeletén** (volt Novelly-féle lakás) **levő női ruha készitő mütermemben,** ugyszintén mindenféle **női ruhát** a legutolsó divat szerint **5** frttól kezdve.

Kiváló tisztelettel
SCHAU ADOLF.
2—3

Csődtömegből

Női gallérok, jakettek és köpenyegek, (Schau Adolf féle csődtömegből), finom férfi ruha szövetek méterje volt 4 frt 50 **most 2 frt 25 kr.**

Butorok, lószőr madráczok, párnák a (Hungária-szállodából) nagy választékban.

Uj pedálos czimbalmak, kitünő hanggal alkalmi vételből.

Czink-féle szijgyártó üzletéből lószerszámok, nyergek stb. (alkalmivétel), továbbá gazdasági gépek kaphatók

Az alkalmivétel áru raktárában
Belkövép-u. 50 sz. Czink-féle ház.
1—3 Tisztelettel a
TULAJDONOS.

Ujabb árleszállitás!
Üzlet teljes felhagyás miatt
Törvényes végeladás!
FÉLÁRON
szerezheti be bárki teljes szükségletét.
Hallatlan olcsó árakban, óriási választék, a legszebb **tavaszi és nyári** czikkekben.

Legszebb veile	13 krtól,	Pamutvásznak.
Oxfordok	12 krtól,	Sifonok.
Szőttesek	16 krtél,	Asztalnemüek.
Pikék	28 krtól,	Ágygarniturok
Atlasz szaten	26 krtól,	Paplanok.
Női ruhaszövet	25 krtól,	Függönyök.

Női, férfi fehérnemüek és béllés áruk; és még ezerféle hasznos czikk.
Összes áruraktár berendezéssel együtt eladó.
Ismételadóknak nagy árengedmény.
Hirdetésem valódiságáról személyesen lehet meggyőződni. 3—25
Novák Albert.

Hatóságilag engedélyezett
VÉGELADÁS.
Az üzlet teljes feloszlatása miatt raktáromon levő összes készlet: u. m. **kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, férfi ruhaszövetek, pokróczok,** valamint számtalan itt elő nem sorolt férfi divat czikkek beszerzési áron alól, **készpénz fizetés mellett eladatnak.**
Tisztelettel kérem a nagy érdemü közönséget, állitásaim valódiságáról személyesen meggyőződést szerezni.
Tisztelettel
Csillag Manó,
férfi divat üzlet tulajdonos.
Főtér: Takarékpénztár épület.
8—10

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.